LABDARÚGÁS

ÁRA: 4 FORINT, 1976. MÁJUS. XXII. ÉVF. 5. sz.

UEFA tornán tűntek fel:

Albert, Beckenbauer, Cruyff, Blohin

XXIX. UEFA Torna, május 28.—június 6., Magyarország:

Április 14-én lezárultak a XXIX. UEFA Torna selejtező mérkőzései. Az előcsatározások hajrája Anglia kiesése után további meglepetésekkel szolgált.

Így például kiesett az 1961. évi UEFA Torna-győztes Portugália a meglehetősen mérsékelt eredményekkel rendelkező Svájc ellenében, méghozzá úgy, hogy idegenbeli döntetlen után kezdte a hazai visszavágót.

Nem volt elég az idegenben elért 2:2 a háromszoros tornagyőztes Bulgáriának Jugoszlávia ellenében, 11-es rúgásokban, drámai körülmények között kiestek.

A rangosak

Annak ellenére, hogy több, korábbi védő is elbúcsúzott, maradt a tizenhatos mezőnyben éppen elég, pontosan hét nagyon rangos csapat. A hét UEFA Torna-győztes együttes:

Spanyolország (1952, 1954)
Magyarország (1953, 1960)
Olaszország (1958, 1966)
Szovjetunió (1966 — holtversenyben az olaszokkal és 1967)
Franciaország (1949)
Jugoszlávia (1951)
Csehszlovákia (1968)

Az egyik nagy ellenfél: Olaszország. Álló sor, balról Acconcia Italo edző, Galli (Florentina), Genovese (Torino), Fiorini (Rimini), Ferrario (Varese), Salchetti (AC Asti), Galbietti (Internazionale). Előttük, balról: Pancheri (Internazionale), Tavola (Atalanta), Roselli (Internazionale), Minchioni (Brindisi), Bardelli (Torino)

Spanyolország válogatottja. Velük csak a döntőben lehetne találkozni ... Álló sor, balról: Lopez (Atletico Madrid), De Andres (Bilbao), Pastor (Murcia), Blay (Barcelona), A. Cortes (Real Madrid), Calvocheaga (Bilbao). Előttük, balról: Urquiaga (Bilbao), Morell (Valencia), Sola (Bilbao), Blanco (Real Madrid), Lopez Ufarte (Real Sociedad)

Mellettük az első győzelemre áhítozó *NSZK*, az Angliát elbúcsúztatott *Wales*, a tavalyi, döntőt játszott csapatból 5 labdarúgót felvonultató *Finnország*, a felnőttek után fiataljaival is betörni kívánó *Hollandia*, a rettenthetetlen harcosokból álló *Törökország* — és így tovább. Ezen a tornán nem lehet sétálni, különösen nem az „A"-csoportban (ez a magyaroké), ahol három védő és az Angliát kiütő Wales küzd az első helyért, valamint a „C"-csoportban, ahol két korábbi UEFA Torna-győztes is összecsap.

A tizenhatos döntő csapatainak eddigi UEFA Torna-mérlege, selejtezőkkel együtt:

„A"-csoport, Heves megye

Jugoszl.	78	34	18	26	109— 82
Magyaro.	84	46	15	23	160— 94
Olaszo.	78	37	20	21	110— 67
Wales	36	13	10	13	49— 48

„B"-csoport, Hajdú-Bihar megye

Izland	20	4	5	11	29— 40
Spanyolo.	85	38	21	26	163—106
Svájc	59	10	11	38	48—115
Törökо.	82	22	24	36	94—110

„C"-csoport, Veszprém megye

Csehszl.	70	34	12	24	108— 76
Finno.	24	6	7	11	16— 40
Franciao.	104	44	17	43	175—159
NSZK	101	47	26	28	164—123

„D"-csoport, Vas megye

Dánia	19	8	5	6	30— 29
Észak-Íro.	36	10	6	20	49— 91
Hollandia	88	31	19	38	127—140
Szovjetu.	58	25	17	16	69— 54

Spanyol nyilatkozat

Már ebből a listából is sejthető, nagy ellenfelek csapnak össze, egy csoporton belül több együttes is pályázik az első helyre. Az esélyekről beszélgettünk *Gustavo Biosca*-val a korábbi ismert spanyol válogatott játékossal, a Barcelona hajdani híres védőjével, a spanyol ifjúsági válogatott edzőjével:

— *Elöljáróban csak annyit, hogy*

LABDARÚGÁS

A Magyar Labdarúgó Szövetség lapja. Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Felelős szerkesztő: **Tabák Endre.** Szerkesztőség: 1061 Budapest VI., Népköztársaság útja 47. Telefon: 425-103. **Kiadja: Ifjúsági Lapkiadó Vállalat.** Felelős kiadó: **Dr. Petrus György** igazgató. Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőnél, a posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.). Közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI MNB 215—96-162 pénzforgalmi jelzőszámra. **Egyes szám ára: 4 forint. Előfizetés negyedévre 12 forint, félévre 24 forint, egy évre 48 forint. Megjelenik minden hónap 20-a táján**

INDEX: 25 501

76.4946. Egyetemi Nyomda, Budapest Felelős vezető: **Janka Gyula** igazgató

Anglia távollétében nyílt a verseny?

az egyes szövetségek helyesen már olyan komolyan veszik a fiatalok versengését, mint az „A"-válogatott csapatok tétmérkőzéseit — mondotta. *Jómagam is ellátogattam például a török—osztrák mérkőzésre, mert tapasztalatokat kellett gyűjteni a várható legerősebb ellenfélről. Tudok arról, hogy más válogatottak szakvezetői is csendben, de szorgalmasan figyelték várható ellenfeleik selejtezőit. Akik komoly szerepre törnek, így már nemigen kerülnek váratlan helyzet elé.*

Ezek után rátért az esélylatolgatásra.

— *Anglia ifjúsági válogatottja a korábbi UEFA Tornákon valósággal tarolt. Talán nem is voltak annyira jók, mint amennyire féltek tőlük a fiatalok, most minden együttes megszabadult ettől a pszichikai tehertől. Anglia távollétében nyíltabb a verseny, mint bármikor ezelőtt volt. Annyit tudok, hogy Spanyolország szeretné megnyerni az UEFA Tornát, gondolom, reálisan még vagy hat csapat táplál hasonló reményeket. A legjogosabb — természetesen csak szerény véleményem szerint — Jugoszlávia, Magyarország, Spanyolország, Csehszlovákia és a Szovjetunió bizakodása. Ez persze csak papírforma, mert Olaszország, az NSZK és Hollandia egykönnyen keresztülhúzhatja a számításokat. Esetleg más csapat is. Tavaly például ki gondolt volna arra, hogy Finnország döntőt vív és ott Angliát is megizzasztja!*

Mire alapozza a spanyolok reményeit?

— *Aki eljárt barátságos mérkőzéseinkre, két okból is megállapíthatta, hogy jó a csapat* — felelte. — *Az egyik: jól játszott. A másik: ott voltak a lelátón a legnagyobb spanyol klubok képviselői, megbízottai — mert érdemes volt itt keresni játékost. Balszélsőnket, Lopez Ufarte-t már leszerződtette az első ligás Real Sociedad, Pastor (Murcia) tudomásom szerint már megegyezett a Barcelonával, de kopogtatott az ifiválogatottaknál a Real Madrid is. Egy szó, mint száz, jó szereplést várok a spanyol válogatottól, más csapat a „B"-csoportból nem is juthat tovább — csak mi!*

Miljanics véleménye

Gustavo Biosca már említette a Real Madridot. Mi most visszatérünk a világhírű klubhoz, de nem csapata, hanem neves edzője, a jugoszláv *Miljan Miljanics* miatt. Azon az áprilisi murciai nemzetközi ifjúsági tornán, amelyen a magyar és a jugoszláv fiatalok is játszottak, óriási szenzációt keltve Miljanics is megjelent. Mindenki tudta róla, nemcsak honfitársait kívánta látni, két murciai fiatal igencsak felkeltette az érdeklődését.

— *Álmom csapatai mindig az ifjúsági együttesek voltak* — mondotta érdeklődésünkre Miljanics. — *Mondják, most már nagy nevem van, csodálatos híres csapattal spanyol bajnokságot nyerni, vagy BEK-döntőért játszani. De csodálatos volt kis gyerekeket felfedezni, híres ifi gárdát kialakítani előbb a Crvena Zvezdában, majd éveken át sikeresen járni az UEFA Tornákat az ifjúsági válogatottal. Soha nem jutok el a Real Madridig, ha nem a fiatalok körében tanulok, s még most is nagy öröm közéjük járni. Ez a vágyam olyan nagy, hogy már kértem Santiago Bernabeut, a Real Madrid elnökét, adjon szabadságot a magyarországi UEFA Torna idejére. Biztatást már kaptam, nagyon boldog leszek, ha időm megengedi és elutazhatom Magyarországra. Ki nyeri az idei UEFA Tornát? Ez bármelyik csapatnak nagy dicsőség, de én úgy gondolom, hogy a lényeg nem a végeredményen, hanem az egész előadáson van. Azon, hogy felvonul tizenhat európai ország vagy 250 fiatal labdarúgó reménysége, akik előtt még ott áll a világ, s akik ebben a versengésben megteszik az első komoly lépéseket a későbbi hírnév, a nagyválogatottság felé. Ez az egész gyönyörű dolog!*

Az UEFA-csapatból valóban gyorsan el lehet jutni a nagyválogatottsághoz. Jó példa erre a Videotonból *Májer*, aki 1975 májusában még az ifjúsági válogatott mezét viselte Svájcban — az idén áprilisban pedig már a nagyválogatottal utazott ugyanabba az országba.

Ki járja be a magyar ifjúsági válogatottból az idén, vagy jövőre Májer csodálatos útját? Ahogy *Rákosi Gyula*, a fiatalok szakvezetője mondotta, több jelenlegi csapattagnál ott a lehetőség. Ezekről a nevekről előre nem lenne hasznos beszélni, bizonyára felfedezi őket az egri és a gyöngyösi stadion — és remélhetőleg —, az Üllői úti pálya és a Népstadion közönsége is.

Magyar névsor

Kiemelés helyett inkább beosztás szerint lássuk, kik azok, akik az idén a magyar ifjúsági labdarúgó-válogatott sikeréért játszanak:

Kapusok:

Kiss Imre (Tatabánya). 1957. augusztus 10-én született Hajdúböszörményben, 187 cm magas, 20-szoros ifjúsági válogatott.

Janiga László (Vasas). 1957. december 8., Szentes. 179 cm. 13-szor volt válogatott.

Védők:

Toma Árpád (Pécsi MSC). 1958. január 3. Pécs. 182 cm. 24-szeres válogatott.

Giron Zsolt (Ferencváros). 1957. szeptember 25., Jászfelsőszentgyörgy. 188 cm, 46-szoros válogatott, csapatkapitány.

Farkas Tibor (Kazincbarcika). 1958. május 23., Szerencs. 173 cm. 18-szoros válogatott.

Mater János (Videoton). 1958. március 12., Székesfehérvár, 178 cm. Ötszörös válogatott.

Fejes Ferenc. (Bp. Honvéd). 1958. január 4., Budapest. 183 cm, 20-szoros válogatott.

Középpályások:

Csepregi János (Békéscsaba). 1958. március 11., Békéscsaba. 173 cm, 23-szoros válogatott.

Hegedűs Béla (Vasas). 1958. április 12., Kisvárda. 183 cm, 22-szeres válogatott.

Porogi Imre (Videoton). 1958. március 2., Székesfehérvár. 179 cm. Négyszeres válogatott.

Csatárok:

Nagy Imre (Pécsi MSC). 1958. augusztus 22., Oroszlány, 176 cm, 24-szeres válogatott.

Gyimesi László (Bp. Honvéd). 1957. szeptember 8., Budapest. 173 cm. 21-szeres válogatott.

Koroknai Viktor (Videoton). 1958. május 11., Kőszeg, 175 cm. Háromszoros válogatott.

Krisztin Pál (Vasas). 1958. március 20., Budapest. 177 cm. Kétszeres válogatott.

Péter Zoltán (Zalaegerszeg). 1958. július 20., Zalaegerszeg, 180 cm. Hatszoros válogatott.

Vincze Sándor (Csepel). 1958. szeptember 30., Budapest. 173 cm. 24-szeres válogatott.

Borsányi József (Videoton). 1958. augusztus 10., Székesfehérvár. 178 cm, tízszeres válogatott.

Csomány Imre (Ferencváros). 1959. február 1., Budapest. 182 cm. Kétszer volt válogatott.

Ketten beszélnek

Közülük két játékossal beszélgettünk. Mindkettő, éspedig Giron Zsolt és Nagy Imre, a maga nemében ritka, mondhatni egyedülálló „titkokkal" büszkélkedhet.

Giron Zsolt negyvenhatszoros ifjúsági válogatottsága a rekordok közé sorolható.

— *Amióta Rákosi Gyula az ifjúsági válogatott szakvezetője, azóta megszakítás nélkül játszom* — mondotta Giron. — *Pontosan vezetek minden mérkőzést, s a negyvenhatba csak a hivatalos, országok közötti találkozókat számoltam. Olyanokat, mint például legutóbb a Magyarország—Murcia mérkőzést, nem veszek figyelembe. Az a vágyam, hogy elérjem, illetve túlszárnyaljam az ötvenedik válogatottságot. Nem az egyé-*

ni érdek vezet elsősorban: ha elérem az ötvenediket, az azt jelenti, hogy első helyen végeztünk a csoportban, s játszhatunk tovább. Nagyon jó gárda verődött össze, szeretjük egymást, tudunk küzdeni, akarunk nyerni. Mint csapatkapitány felelősséggel kijelenthetem: minden tőlünk telhetőt elkövetünk az eredményes szereplés érdekében.

Nagy Imre, a szélsebes, nagyszerűen cselező, jól lövő, gólerős pécsi jobbszélső remek apai örökséget kapott:

— *Apám annak idején ugyancsak ifjúsági válogatott volt, sőt azt hiszem, nem is akármilyen* — mondotta jogos büszkeséggel. — *Az 1953-ban, a belgiumi UEFA Tornán pontveszteség és kapott gól nélkül győztes magyar válogatott tagja volt. Mind a négy belgiumi mérkőzésen szerepelt. Hallomásból tudom, hogy a Bukovi, Nagy, Tichy, Karácsonyi, Hajdú csatársor igencsak kitett magáért. Gondolom, apám legtitkosabb vágya volt, hogy fia is játsszon UEFA Tornán, s ha győztes csapat tagja volt, valószínűleg gondolt másra is... Nos, ott vagyok ebben a remek csapatban, igyekezni fogok, hogy ne csak helyezetlen együttes tagja legyek. S mi tagadás, szeretném apámat is túlszárnyalni: 23 éve egy góllal járult hozzá a magyar ifi csapat sikeréhez — én többel szeretnék...*

Majd elválik...

A magyar ifjúsági válogatott május 28-án, délután Egerben Olaszország ellen kezdi szereplését, két nap múlva ugyanott Wales következik, majd június 1-én Gyöngyösön Jugoszlávia. Ez lenne Giron Zsolt 49. ifjúsági válogatott mérkőzése. S azután jönne az ötvenedik, az Üllői úti pályán — ha csoportelső a csapat...

Boskovics Jenő

UEFA-mazsolák

A XXIX. UEFA-torna minden bizonnyal emlékeket ébreszt azokban, akik csak egyszer is résztvettek ezen a szakember szívét-lelkét melengető európai ifjúsági seregszemlén. Biztosan látott mindenki néhány olyan játékost, aki hamarosan országa felnőtt válogatottjának is az erőssége, s Európa futballsportjának a büszkesége lett. S valahogyan jó ott lenni a labdarúgó nagyságok születésénél. Persze, a komoly szakmai megfigyelések mellett sok derűs, könnyés mosolyfakasztó élményt is lehet szerezni a labdarúgó palánták között, s ezekre is jó visszaemlékezni.

A babonás spanyolok

Az 1959-es bulgáriai tornán plovdivi szálláshelyünkről társasgépkocsin Sztara Zagorába utaztunk a spanyolok elleni csoportmérkőzésre. Esélyesek voltunk a továbbjutásra, de kellett hozzá még pont. A spanyoloktól is. A gépkocsi jobb oldalán ültek a mieink, a bal oldalon a spanyolok. Az első két ülésen jómagam s kedves, felejthetetlen kollégám a Népsporttól, Fekete Pál foglaltunk helyet. Hihetetlen jó kedvében volt a máskor mindig mértéktartó, megfontolt és komoly Pali bácsi. Ekkor valahogy ezer ördög fickándozott benne, s nem hagyta nyugodni egy pillanatra sem. Ingerelni kezdte a spanyolokat. Hogyan? Amikor az első kecske keresztbe futott a jármű előtt, partnereink felé fordult, s vidám arccal, az állat felé mutogatva közölte, természetesen magyarul: „Ez nekünk jó, nektek rossz". A spanyolok kissé meghökkentek, valószínűleg semmit sem értettek a dologból. Később azonban már kapiskáltak valamit, amikor elébb egy fehér, később pedig egy fekete macska akadt az utunkba s Pali bácsi csak mondta a magáét. Hát még amikor egy gyászmenet akadályozta továbbhaladásunkat. Vezetőik arca lángba borult, a játékosok előbb nevetgéltek, később a sok „zrikára" már elkomorodtak, látni lehetett rajtuk, hogy legszívesebben ledobnák „nestorunkat" az autóbuszról. Ennek a „lelki előkészítésnek" azután meg is volt a megfelelő „eredménye". Izzó légkörben zajlott a mérkőzés, Albertéknak bizony kapkodniok kellett a lábukat, s vakmerő kapusunk, Acél lett a szenvedő hőse a spanyolok vérszomjas bosszújának, egy kivetődésnél arcul rúgták, sok dolguk volt vele a mentőknek.

Válogatottunk 2:0-ra győzött, megnyílt előtte az út az elődöntőbe. Visszafelé azonban a spanyolok már nem utaztak velünk, külön autóbuszt kértek a rendezőktől. Pali bácsinak ugyan javasoltuk, hogy tartson velük, ő azonban a történtek után még Plovdivban is kerülte a velük való további találkozást.

Bűn és kiengesztelés

Egy évvel később Bécsben döntőre készültünk Románia ellen. Vasárnap 14 órakor volt a finálé, éppen ezért szombaton már csak egy kiadós reggeli torna volt az előírt mozgás, egész nap pihenhettek a fiúk.

Bécstől eléggé kiesen, Pötzleindorfban laktunk egy kollégiumban. (Bizony jó néhány UEFA Tornán nem első osztályú szállodákban laktak a csapatok, mint ekkor a mienk is...) Kapocsi edzővel dolgunk volt az osztrák szövetségben, levillamosoztunk a városba, meghagytuk azonban a fiúknak, hogy ők pihenjenek, ne is gondoljanak valami kilengésre. Megígérték, hogy minden rendben lesz, s bíztunk is bennük, hiszen semmi okunk nem lett volna addig az ellenkezőjére.

Nagy volt azután elképedésünk, amikor a belváros egyik butikja előtt megpillantottunk egy kis magyar csoportot Farkassal és Kékesivel az élükön. Szemmel láthatólag fontolgatták bemenjenek-e vagy nem, tetézzék-e még bűnüket? Aztán eltűntek a függönyök mögött, mi sem voltunk restek utánuk léptünk. Hatalmas volt a meglepődésük, amikor a hátuk mögül kinyúltunk egy, a nekik előkészített áruért. Már-már ingerülten szóltak volna, de amikor észrevették kik is vagyunk, megrökönyödtek. Mintha villám sújtotta volna őket. Nem szóltunk semmit, mindössze annyit, „otthon majd találkozunk".

Máig sem tudjuk, hogy jutottak haza, de már jól előttünk megebédeltek. A főbűnösöket meghívtuk egy étkezés utáni Coca-Colára a szálláshely melletti kis Gasthausba.

Leültünk a kerekasztal mellé, ők is. Egy szót sem szóltunk, vártuk, ki kezdi meg a „gyónást". Talán Kékesi volt az első. De, alig hogy belekezdett mondókájába, a többiek a szavába vágtak, látszott részt kérnek a felelősségből, az esetleges büntetésből. Nem róttunk fel nekik semmit, csak azt jegyeztük meg, hogy „szégyeljük magunkat helyettük is".

Nem ígértettünk semmit, nem kötöttük feltételekhez a megbocsájtást, de másnap a 11 fiú úgy küzdött, mintha az életük függne az eredménytől. Nyakukba is kapták az aranyérmet, s azóta ha bárhol is találkozom Farkas Jancsival, mindig megmutatja, még mindig a nyakán hordja aranyláncon. Büszke rá, mint ahogy mi is büszkék voltunk rájuk — a kis eltévelygésük ellenére is.

Hoffer József

NAPIRENDEN...

A labdarúgásban évek hosszú sora óta az erők bizonyos kiegyensúlyozottsága jött létre, s ez a folyamat — úgy látszik — állandósul. Ezt tapasztaljuk a bajnoki küzdelmekben világszerte, s ez a jellemző a nemzetek közötti válogatott mérkőzések frontján is. Egyre kevesebb az *előre lefutott* mérkőzés. S mind nagyobb szerepet kap a hazai pálya előnye.

Nemrégiben láttuk az egyik vezető csapatunk edzőjének jegyzeteit, számításait a megszerezhető pontokról. Ezekből kitűnt, hogy csapatát alkalmasnak tartja mindegyik mérkőzés megnyerésére, amelyik *hazai* pályán kerül sorra. „Egyiknél sem vagyunk rosszabbak, s itthoni környezetben megkétszereződik az erőnk. Csak véletlenen múlhat legfeljebb 1—1 pont elvesztése. Én azonban nem kalkulálom a véletlent, ezt a mi szereplésünkből ki kell iktatni. Csak a reális erőviszonyok dönthetnek..." A jegyzetekből viszont kiderült az is, hogy az *idegenben* sorra kerülő találkozók többségére a döntetlen elérését irányozta elő. Az indokolás? „Ma nincsenek túlságosan nagy különbségek a csapatok között. E különbségek jelentős hányadát a hazai környezet csökkenti vagy kiegyenlíti. Ma tehát az a reális célkitűzés, ha *döntetlenre* játszunk, illetve ha elkerüljük a vereséget. S ha a védekezés elsődlegességére épülő taktika lehetővé teszi az idegenbeli mérkőzés egyikének-másikának megnyerését is, akkor nyert ügyünk van. Mert a pontok 75 százalékának vagy annál valamivel többnek a megszerzése már egészen különleges helyet biztosíthat a bajnoki táblázaton."

Az erők bizonyos egyensúlya — mint már előbb szó esett róla — nemzetközi klub- és válogatott szinten is jellemző. Ami természetesen nem jelenti azt, hogy nem akad néhány kiemelkedőbb, illetve néhány jóval gyengébb képességű, a nemzetközi vetélkedésben részt vevő ismertebb klub vagy válogatott együttes. Az erőknek ez a viszonylagos kiegyensúlyozottsága az elmúlt évtizedek megnövekedett és kiszélesedett kapcsolatainak az eredménye, természetes következménye. A nemzetközi találkozók nemcsak az erőfelmérésnek, hanem a tapasztalatok cseréjének is a legjobb alkalmai és lehetőségei. S ezekkel a különböző nemzetek élnek is. A labdarúgás nemzetközi szervezetei — élén a FIFA és az UEFA — maguk is élen járnak abban a munkában, hogy megteremtődjenek a gyakoribb érintkezési lehetőségek.

A VB, az EB — hogy csak a legismertebbeket említsük meg — a hagyományos kapcsolatok ápolásán túl, minden eddiginél több lehetőséget biztosított újak megteremtésére, s olyan országok találkozóira is alkalmat adott, amelyek ezek nélkül talán soha nem jöttek volna létre. A klubtalálkozók fejlesztésében pedig oroszlánrésze van a különböző nemzetközi kupatornáknak. Európában a BEK, a KEK, az UEFA-kupa, azután a különböző kupák Dél-Amerikában és Afrikában is, egy addig soha nem létezett pezsgést idéztek elő. Megváltozott a nemzetközi találkozók lényege. Ennek a legfontosabbika az: mivel senki nem akar lemaradni, senki nem akar az elmaradottság miatt szégyenkezni a világ, a nagy nyilvánosság előtt, komolyabbá, rendszeresebbé és tervszerűbbé vált világszerte a felkészülési munka az egyesületi szakosztályokban. Ezeknek a kupáknak a legnagyobb jelentősége abban van — túl azon, hogy ez jól szolgálja a béke, a barátság, a sportélet világméretű elterjedésének ügyét egyaránt —, hogy *előtérbe állította a szakszerű felkészülési munkát!*

A másik, s ugyancsak fontos vonás az, hogy különösen a VB minden negyedik évben valóságos beszámoló arról, hol tart, merre tart a labdarúgás. Nem akadt története során egyetlen VB, amely ne adott volna valami újat, többet, haladóbbat, mint a korábbi. A VB azonban nemcsak vizsga, nemcsak beszámoló, hanem *lecke is a világ labdarúgói számára.*

Nézzük meg, mi az összefüggés a bevezetőben említett edzőnk jegyzetei és a nemzetközi labdarúgás problémái között?

Az, hogy a visszavágós alapon lebonyolításra kerülő nemzetközi válogatott és klub szintű tornákra való felkészülés során már jó ideje úgy *számolgatnak* a szakemberek, mint az a bizonyos magyar edző.

A legtöbben *döntetlenre* készítik fel csapatukat az idegenbeli mérkőzésekre, sőt, azt sem tartják rettenetesen nagy bajnak, ha a vendégségben egészen *kisarányú vereséget* szenvednek. A továbbjutást a hazai összecsapásban kell biztosítani! A visszavágós korszak idején a legfontosabb a hazai — lehetőleg több gólos győzelem, és az idegenbeli döntetlen, mert a megszerzett három pont már egyenlő a továbbjutással! Négy pontra szinte nincs is szükség!!! Ez a — véleményünk szerint — hibás gyakorlat okozza, hogy nagyon sok esetben a nagy hírű és valóban komoly képességekkel rendelkező csapatok idegenben csalódást okoznak, mert minden figyelmüket a védekezésre fordítva, tudásuknak csak az egyik oldalát mutatják be. És nem egy esetben erre az immár begyökeresedni látszó gyakorlatra rá is fizetnek! Önkéntelenül is felmerül a kérdés: miért nem a győzelem megszerzése az elsőrendű cél, amikor erre is jutna az erőből, több bátorsággal?

Erre a hibás elképzelésre, erre a *fal melletti* osonásra gondoltunk minap a Magyarország—Svájc lausanne-i mérkőzést szemlélve. Túl azon, hogy e találkozót értékeljük, hogy vitába szálljunk azokkal, akik ezt *leértékelik* vagy éppen *túllihegik*, mi végtelenül *örülünk* a győzelemnek! Örülünk pedig elsősorban azért, mert ez a fiatal válogatott, amely ebben az összetételben most játszott első ízben, s amelyet idehaza és Svájcban általában bizalmatlansággal fogadtak, amelyet egészen nyíltan lebecsültek — *nem döntetlenre* játszott!

Ezek a fiúk arra játszottak, hogy lehetőleg mindent kiadjanak magukból, amire ma pályájuk elején egyáltalán képesek (legtöbbjük nemrégen még az ismeretlenség homályában alsóbb osztályokban szerepelt). Ezek arra játszottak, hogy a címeres mezben becsülettel helytálljanak, s ha már akadt néhány ember, aki bízott bennük, a maguk módján megszolgálják ezt a bizalmat. Ezek a focisták arra játszottak, hogy azok, akik a békéscsabai, a fehérvári, a szombathelyi vagy akár a Fáy utcai pályán annyiszor megtapsolták őket, a képernyők előtt is örüljenek. Ezek a fiúk jól tudták, senki nem tesz szemrehányást nekik egy esetleges vereség esetén sem, de ha már a repülőgép Svájcba hozta őket, akkor *miért ne győzzenek, ha tudnak?* És ezek a fiúk arra játszottak, hogy bizonyítsák: *ma Magyarországon már nemcsak egy csapatra való olyan labdarúgó van, akiben bízni lehet, hanem jóval több is, csak fel kell kutatni őket!*

Igen, mi ilyesfajta összefüggésekre gondoltunk ezzel a Magyarország—Svájc mérkőzéssel kapcsolatban, s arra is, hogy most már nemcsak olyan csapatunk van, amely lelkes, küzdőképes, fegyelmezett, hanem olyan, amely nemcsak akar, hanem *tud* is győzni. S ha közben arra is gondoltunk, hogy ma már ennél is nagyobb képességű csapatot tudunk kiállítani, akkor ez igen jó érzés volt. Mert az igaz — s erről az öröm legszebb perceiben sem szabad elfeledkezni — lesznek nekünk sokkal erősebb ellenfeleink is. Méghozzá rövidesen.

Szűcs a második legjobb?

Amikor nyolc évvel ezelőtt az egyik barátjával a Fáy utcában jelentkezett, nem sokra taksálták, mert már túl volt a serdülő koron. Mindjárt az ifistákhoz küldték, s persze nem a legjobbak közé, hanem a harmadik csapathoz.

Megszeppenve, félszegen öltötte magára a kapusfelszerelést. Új, szokatlan volt a környezet, miként Tarnaőrs után Budapest is egész más világot jelentett a fiatal lakatos számára. De a nehézségeken viszonylag hamar túljutott, mert gyorsan megkedvelték, főleg szerénysége és szorgalma miatt. Az edzésekre elsők közt jött, s jobbára utolsóként távozott.

Kevesen ismerték a Fáy utcában, amikor bevonult. De aztán alig egy év múlva, sokan felfigyeltek rá, mert az NB II-ben szereplő Kossuth KFSE csapatában hétről hétre a legjobbak közé tartozott. A tudósítások gyakran úgy végződtek: *Jó: Szűcs (a mezőny legjobbja)*... Magas, erős termetével szinte betöltötte az egész kaput, a csatárok tartottak tőle, kerülték az összecsapásokat.

Leszerelése előtt, sok helyre hívták. De *Szűcs István* újra a Fáy utcát választotta. Sokan máig sem értik, hogy miért, hiszen a Vasasnak két válogatott kapusa volt: *Mészáros* és *Tamás*.

Unta a kispadot

— Tényleg, Pista, miért ment a Vasasba?

— *Szerettem Angyalföldet, a klubot, a fiúkat, valahogyan visszavágytam. Nem sokat törtem a fejem, hogy védek-e. Soha se volt bennem nagyravágyás. Megelégedtem azzal, hogy Rudi bácsi azt mondta: kapok lehetőséget.*

— És kapott?

— *Hát nem igen. Bajnoki mérkőzésen csupán egyszer védtem, az SBTC ellen, s akkor is csak csereként. És 4:2-re kikaptunk!*

Elkomorult.

— *Egy ideig türelmesen ültem a kispadon.*

Fészkelődött.

— *De aztán hamar meggyőződtem arról, hogy nagyon behatárolták a lehetőségeim.*

Mosolygott.

— *Ma sem vitatom, hogy Mészáros jobb kapus mint én. Dehát én is védeni akartam. Untam a kispadot...*

Így történt aztán, hogy Szűcs Pista, új otthonául Salgótarjánt választotta. Pedig az SBTC-ben is nagy vetélytárs várta: *Magyar Lajos*. De a Fortuna mintha csak kárpótolni akarta volna a szőke kapust, most melléje állt. Nem kellett versengenie, mert Magyar sajnos, megsérült, olyannyira, hogy hetekig nem lehetett rá számítani. Pisti állt a kapuba, s már az első mérkőzéseken olyan magabiztosan védte a hálót, mintha évek óta védte volna a SBTC kapuját.

Miért más az NB I?

Egyszer valaki megkérdezte tőle: milyen érzés élvonalbeli mérkőzéseken védeni. Más mint az NB II-ben? Érdekesen válaszolt:

— *Egy kapusnak, itt is, ott is az a dolga, hogy megpróbálja kivédeni a lövéseket. De az NB I-ben, valahogy más a légkör, feszültebb, ünnepibb, felemelőbb! Talán azért van így, mert sokkal nagyobb a tét, több a nézőtéren a szurkoló, nagyobb a mérkőzések visszhangja. És azt hiszem, a legjobbak között nehezebb védeni, mert gyorsabb ritmusú a játék, a csatárok képzettebbek, kiszámíthatatlan megoldásokat alkalmaznak, több a játékukban a rafinéria, erőteljesebben, pontosabban lőnek, kevés lehetőséget hagynak a cselekvésre.*

De hogy az NB I-ben sem ördöngös dolog a kapus mesterség, azt Szűcs esete is bizonyítja, hiszen elég volt egy tucatnyi mérkőzés ahhoz, hogy a csehszlovákok és a románok ellen magára öltse az utánpótlás válogatottak címeres mezét.

És az argentinok elleni mérkőzésen már tartalékként ott ült a kispadon.

Baróti Lajos, szövetségi kapitány, a beválogatást így indokolta:

— *Hétről hétre megbízhatóan véd. Szorgalmas, fejlődőképes, tehetséges, jó szellemű kapus. Megérdemli a bizalmat.*

A kispadtól már csak egy lépésnyire van a pálya. Nem igaz, Pista?

Nevetett.

— *De igaz, csakhogy ezt a lépést nagyon nehéz megtenni.*

Aztán komolyra fordította a szót.

— *Számomra talán még egy kicsit korai is, hiszen olyan sok minden történt velem mostanában. Néha úgy tűnik, talán nem is lehet igaz, csupán álom.*

Amíg ülni kell...

Banja Lukára készülődött a magyar csapat, amikor újra találkoztunk.

— Újra a válogatottban Pisti?

Fülig ért a szája.

— *Hát igen.*

— Ez azt jelentené, hogy Szűcs a második legjobb magyar kapus?

Rázta a fejét.

— *No nem, erről szó sincs. A rangsorban jó néhányan megelőznek.*

Tréfálkozott.

— *Amíg ülni kell, nincs baj. Védeni pedig ott van Gujdár Sanyi. Remek kapus.*

Szedelőzködött.

Mástól tudtam meg, hogy rövidesen nagy esemény előtt áll. Nősül. Salgótarjáni lányt vesz feleségül.

És ez egyben azt is jelenti, hogy Szűcs Pista, Tarnaőrs és Angyalföld után, igazi salgótarjáni lesz.

A tarjáni szurkolók nem kis örömére.

N. GY.

(Záhonyi Iván felv.)

Újra megtalálta – önmagát

— *Jó lesz megint a Dózsa* — mondta jókedvűen. — *Túl vagyunk a nehéz időszakon.*

— A csapat is, meg Tóth József is?

Látszott, érti a kérdést.

A folytatás elmaradt

Mindketten arra az időszakra gondoltunk, amikor nem ment a játék a balhátvédnek. Úgy jött Újpestre, hogy gyors karriert csinál. Tovább növeli válogatott mérkőzéseinek számát. Pécsről öt alkalommal hívták meg a legjobbak közé.

Vidéki labdarúgó töretlen fejlődéséhez mi szükséges egyesek szerint? Először is az, hogy budapesti nagycsapatba kerüljön. Utána minden rendben lesz. Egyenes az út felfelé. De mindez csak a felületes szemlélők történeteiben ilyen egyszerű.

A sokszoros bajnokcsapatba került, s mindössze egyszer volt válogatott. A folytatás elmaradt. Olyan ez, mint amikor a kezdő autós elnézi a térképet. Jó utat vár, s olyan rossz, poros, gödrökkel tarkított terepre kerül, ahol könnyen megfeneklik a jármű.

A fekete hajú játékosra is valahogyan ilyen folytatás várt Újpesten. Előtte Juhász Péter volt a balhátvéd, de sokat játszott ezen a poszton Nagy László is. Az élet a legnagyobb rendező. Úgy hozta a további „menetrend", hogy Nagy a támadósorba, Juhász pedig a védelem tengelyébe került, de játszott jobbhátvédet is. Tóth Jóska pedig most már úgy tűnik, végérvényesen megkapta a 4-es mezt a Dózsában. És nem játszik rosszul.

Visszakerülni a válogatottba!

— Minden rendben?

— *Igen. A pályán is, meg a családi életemben is* — mondta nagyon határozottan Tóth. — *Igyekszem úgy élni, hogy ne legyen rám panasz. Ezt nagyon döntőnek tartom.*

— A Dózsában megtalálta a helyét?

— *Úgy érzem, befogadtak. Persze előtte bizonyítanom kellett. Nem volt könnyű dolog. De ez szinte természetesen hangzik. Jött egy játékos vidékről, aki már bemutatkozott a válogatottban. Igazolnom kellett, tősgyökeres újpestieknek, hogy nem véletlenül hoztak ide.*

— Az átállás könnyen ment?

— *Nem vagyok lelkiző típus. A játék izgatott, az hogy megálljam a helyemet. Mondanak rólam egyet és mást. Nem is olyan régen kimaradtam. Már egész történet kerekedett belőle. Pedig csak egyszer csináltam meg. Ez is komoly figyelmeztetés a számomra.*

— Mire inti?

— *Arra, hogy soha nem lehet rosszat lépni. Mert általánosítanak. Természetesen a rossz szemszögéből.*

— Tehát okult saját hibáiból?

— *Én is úgy vagyok, hogy a mások történeteit meghallgatom, de csak akkor vonom le a következtetést, ha én is elkövetem azokat. Valahogyan úgy van vele az ember, hogy mindig azt hiszi, az ő ügye más. Pedig ugyanaz, mint a többi, csak talán a szereplők mások.*

— A Dózsában tehát elfogadták. Kik segítették?

— *Edzőim, vezetőim sokat tettek értem. És természetesen a fiúk. Dunai Ede, Kellner, Juhász Péter, meg a többiek. Jól megértem magamat velük. Közös a célunk. Tudom, most az a divat, hogy a balsikereinknek örülnek. De biztosra veszem, hogy rövidesen minden rendbe jön. Ezért a játékosok tehetnek nagyon sokat. Méghozzá a pályán.*

Kántor és Lukács után

Más vizekre eveztünk.

— Alig múlt 25 éves. Hogyan képzeli a jövőt?

— *December 2-án múltam 25, tehát még sok minden előttem van. Szeretnék jól játszani a Dózsában. A tervem az, hogy visszakerüljek a válogatottba.*

— Apropó, címeres mez. Mikor szerepelt először a legjobbak között?

— *Azt a napot soha nem lehet elfelejteni. Szolnokon, Svájc ellen.*

— És utoljára?

— *Tavaly, Iránban.*

— És most miért nem válogatott?

— *Mert nagyon jók a vetélytársaim. Lukács, majd utána Kántor többet nyújtott, mint én. Természetes, hogy Baróti Lajos bácsi egy időre leírt engem.*

— Tehát egyetért? De ez azt is jelenti, hogy feladta? Ha hosszú távon a jövőt nézzük, akkor Kántor és Lukács is fiatal. Szinte ki sem lehet várni, hogy „kiöregedjenek"!

— *Nem akarok kivárásra „lovagolni". Jól kell játszani s akkor újra felfigyelnek rám.*

— A Dózsában erre lehetősége van.

— *Jók a partnerek, de merőben más, amit itt játszunk. Új típusú védőjátékra törekszik a Dózsa. Egy az egyben kell megfognunk az ellenfelet. Nincs védelmi tartalék a találkozók többségén. Így játszani sokkal nehezebb. Megnő az egyéni felelősség.*

— És ez mire sarkallja?

— *Át kell programozni magunkat, s ez nem könnyű feladat. A sok mérkőzés méginkább azt követeli tőlem, hogy bizonyítsak. A jó játékosnak szinte pillanatok alatt át kell állnia, ha a csapat érdeke ezt diktálja.*

●

Kicsit még elvitatkoztunk a jó játékos fogalmán. Egyet azonban közösen leszögeztünk. Ma már eljutottunk oda, s ez nagyon örvendetes, jól, sőt nagyon kitűnően kell játszani, hogy valaki eljusson a válogatottba.

Varga Béla

(Záhonyi Iván felv.)

„Nagyon fiatal még..."

Tatabányán — kis túlzással — hosszabb ideje tart már a középhátvéd személyének kutatása, mint a harmincéves háború... No, nem mintha akármilyen kvalitású személyiségek játszottak volna az évek során a Bányász védelmének tengelyében, hiszen annak idején *Kovács Sándor*, a furcsa becenevű „Szikkadt", aztán a keménységéről, kérlelhetetlen szigoráról híres *Polgár Gyula*, később a szabadrúgás-specialista Hetényi Sanyi húzta magára hétről hétre a 3-as számú mezt.

Őket egy fiatal „titán", a saját nevelésű csupaláb *Laczkó Miska* követte, de róla hamar kiderült, hogy kár erejét, tehetségét a söprögető posztján elfecsérelnie, s így kis idő múlva előrerukkolt a középpályára. A csapat pedig ott állt, ismét középhátvéd nélkül...

Egy borsodi legény, *Csetfalvi Attila* próbálkozott, hol kevesebb, hol több sikerrel, egészen addig, amíg fel nem tűnt a láthatáron *Kovács Tibi*, az azóta már legendás hírű Kokó... Ő aztán több mint egy évtizeden át okozott nagy örömeket, keserű csalódásokat a hazai szurkolóknak, remek játékaival, kínos kudarcaival, mérkőzések, két pontok sorsát eldöntő öngóljaival. De egyéniség volt, akitől féltek az ellenfelek csatárai, hiszen a legnagyobb viharokban is olyan sziklaszilárdan állt őrt a Tatabánya 16-osán, mint a szirt a háborgó tenger közepén.

Aztán Kokó is elbúcsúzott, szögre akasztotta az agyonnyúzott futballcipőt, átadva helyét a fiatal *Nédernek*. A váci fiú kitűnő kezdés után hamar visszaesett, s a vezetés nem tehetett mást, mint ismét középhátvéd után nézett.

Ezúttal egy egri látogatásuk járt sikerrel, leigazolták a Dózsa centerhalfját — *Lakatost*.

A fiú jött is boldogan — mintha megérezte volna: van keresnivalója, valóra válthatja nagy álmát, NB I-es játékos lehet. Jól mérte fel lehetőségeit, hiszen ha egy nevesebb fővárosi klub ajánlatát fogadja el — mert ilyen is akadt —, most talán megkeseredett emberként a kispad állandó „lakója" lenne, vagy még — az sem...

(Záhonyi Iván felv.)

A lehetőség — erő!

A Bányászhoz jó ütemben érkezett. Új edző, új vezetőség került a szakosztály élére, olyan emberek, akiknek kevés kötődésük volt a régi játékosokkal, nem veszítettek, nem győztek velük annyiszor, mint elődeik, s így természetes reakcióként nagyobb szerephez juthattak a szintén újonnan érkezők. Lakatos is... De érdekes módon nem mint középhátvéd...

Moór Ede, a Tatabánya vezetőedzője: *„Amikor a csapathoz kerültem, a hátvédsor összeállításánál voltak talán a legnagyobb gondjaim. A Budafokról hozzánk került Tóth hamar biztosította helyét a balhátvéd posztján, de a többi helyért lehetett versenyezni. A sors úgy hozta, hogy Hernádi, a csapat addigi állandó jobbhátvédje sérült volt, jelentkező sem nagyon akadt a helyére, belül viszont többen is tülekedtek. Lakatosról azonnal láttam, hogy a hátvédsorban univerzális játékos, szinte minden poszton használható, így könnyű szívvel döntöttem mellette. Nem mondom. hogy kifogástalanul játszott, de sokkal többet nem várhattam. Aztán teltek-múltak a hetek, a csapat több vereséget szenvedett, kényszerűségből is változtatni kellett. Lakatos a megszokott posztjára került, s vele egyszeriben sokkal szilárdabb, megbízhatóbb, szervezettebb lett a védőjátékunk".*

S az edző kitartott Lakatos mellett. Kudarc ide, vereség oda, az újonc végigjátszotta az őszi idényt, de alaposan megküzdött újonc mivoltával.

(*Lakatos Károly* vallomása: *„Azt egy pillanat alatt felmértem, hogy az NB I-ben egészen más az élet, mint amit én addig megszoktam. Nem beszélve a magasabb szintű edzésmunkáról, az edzések iramáról, nehézségéről, s magukról a mérkőzésekről. Az elején nagyon nehéz volt. Kapkodtam a fejem jobbra-balra, több volt a rossz közbelépésem, mint a jó. Igaz, a jobbhátvédposzt is meglehetősen szokatlan volt, s ezekben az időkben csak Ede bácsi töretlen bizalma, s a srácok jóindulata tartotta bennem a lelket. A bizalom erőt adott, s ahogyan jöttek a mérkőzések, úgy szállt el belőlem a félelem, annál többet mertem kockáztatni, valamit adni önmagamból is. Az edzésekre is úgy készültem, mint a bajnokikra, s akkor, amikor nyert a csapat, egészen biztatónak láttam a jövőt..."*)

Erények, hibák, fogyatékosságok

Ezekről is érdeklődtünk. Íme a vélemények:

Moór Ede: „Gyors, erőszakos, robbanékony, képes egy az egyben is őrizni az ellenfél előretolt csatárát".

Szabó György, a Tatabánya csapatkapitánya: *„Ügyes gyerek. Inkább játssza a futballt, mint küzdi, szenvedi. Nem azok közé a középhátvédek közé tartozik, akik ütikvágják a labdát, s csak az a céljuk, hogy a kapu mindenáron felszabaduljon. Ha teheti, megpróbál támadást indítani, vagy a középpályásokat játékba hozni. Sokra viheti, hiszen nagyon fiatal még..."*

Csepecz János, a Tatabánya kapusa: *„Keveset védtem még mögötte, de akkor nagyon jól megértettük egymást. Van érzéke a kombinatív játékhoz, tudja irányítani a többieket, bár egy kicsit harsányabb, határozottabb is lehetne. A higgadtsága hiányzik, amit azonban csak a sok parázs légkörű mérkőzés, rengeteg gyakorlás hozhat meg".*

Tulipán Mihály, az MTK-VM középcsatára: *„Nem is olyan régen játszottunk egymás ellen. Bár én is újonc vagyok az NB I-ben, de bevallom férfiasan, Lakatostól nem tartottam annyira, mint az élvonal nevesebb középhátvédjeitől. Kellemetlen volt a csalódásom, hiszen sokkal többet tud, mint gondoltam. Jól érzi az ütemet, sokszor lopta el előlünk a labdát, fejjel, lábbal egyaránt odaért a legmelegebb pillanatokban. Nekem ugyan kellemes emlékeim is fűződnek ahhoz a mérkőzéshez, hiszen az én két gólommal nyertünk, de csak azt tanácsolhatom azoknak a középcsatároknak, akiknek még hátra van a Tatabánya, illetve a Lakatos elleni játékuk, hogy nagyon készüljenek fel, mert nehéz ellenfelet kapnak".*

Vallomás

Lakatos Karcsi pályafutásának elején álló, tehetséges labdarúgó. Edzője, játékostársai azt vallják: szép jövő vár rá. — De vajon ő mit gondol erről?

(*„A középhátvédposztnak előnyei, de nagy buktatói is vannak. Amilyen nagy sikereket lehet itt elérni, annyira látványos lehet a bukás is. Szorgalom, jó ütemérzék, szerelőkészség, megfelelő fejjáték, s egy kis rúgótechnika. Szerintem ennyi a jó középhátvédjáték receptje. Aki ezt tudja, annak már szinte nyert ügye van. S ami nagyon fontos, nem szabad úgy járni, mint a három-négy hónapos autóvezető, aki már azt hiszi, hogy a volán biztos ura... Mert akkor jön a meglepetés, s egy középhátvéd kétszer ritkán hibázhat! Én soha, egyszer sem szeretnék, s bár tudom, hogy ez szinte képtelenség, de eltökélt célom, hogy ha egyszer is, de sikerüljön a tökéletes, hibátlan középhátvédjáték."*)

21 éves korban a Lakatoshoz hasonló, már az NB I-ben játszó játékosok többsége a válogatottság nagy álmát kergeti.

Ő erről nem beszélt egy szót sem...

Lakat T. Károly

Olyan típusú játékos, mint Fejes...

Tanúja voltam egy heves szakmai vitának. A csapatépítésről volt szó. Az egyik neves edző azt a gondolatot fejtegette, hogy nagy egyéniségekre feltétlenül szükség van, de olyan játékosokra is, akik ritkán csillognak, de nagyon megbízhatóak, mindig a csapat érdekeit tartják szem előtt, s általában egyenletesen játszanak. És, hogy jobban értsük, mit akar bizonygatni, példát is említett: *„Tudjátok, olyan típusú játékosra gondolok, mint Fejes Gabi..."*

Egy név a sok közül. Egy Videoton-játékos neve, akit manapság ritkábban emlegetnek, mint évekkel ezelőtt, amikor a Siófoki Bányász ifjúsági válogatottjaként az Újpesti Dózsába került, majd a Videotonból a válogatottba is! A Hoffer-bébik egyik képviselője volt abban a nemzeti tizenegyben, amely sikeres döntetlennel debütált Belgrádban. Aztán Fejes még kétszer volt válogatott: a lengyelek és a svédek ellen. Nem csoda, hogy szívesen emlékezik vissza erre az időre, 1970-re:

— *Akkoriban azt hittem, én vagyok a legboldogabb ember a földtekén. Az Újpesti Dózsa első csapatában csupán hatszor szerepeltem, s íme a Videotonból két év alatt eljutottam a válogatottságig. És a magyar labdarúgásban új szelek fujdogáltak. Mészölyék nyilatkoztak: „A mi időnk lejárt!..." A fiatalokra mindez serkentőleg hatott. Mi vidékiek is nekibuzdultunk, mert a szövetségi kapitány számunkra is zöld utat biztosított. Karsaival, örömünkben*

majd kibújtunk a bőrünkből.

De később kiderült, hogy korán lelkendeztünk.

Elkomorult a tekintete.

— *De ütőképes csapat nem tudott kialakulni, mert fogytán volt a türelem. Jött a szófiai kudarc, Hoffer lemondott, füstbe mentek a szépnek ígérkező tervek és az én reményeim is.*

Búnak adta a fejét.

Egy ideig a Videotonban sem úgy játszott, ahogyan a válogatottság alapján várták tőle.

— *Máról holnapra sutba vágtak... Elillant az önbizalmam, s mivel nem ment a játék, ellenem fordultak a szurkolók is. Nem szívesen emlékszem vissza erre az időszakra, már csak azért sem, mert én sem tettem meg mindent annak érdekében, hogy kikászálódjak a bajból.*

Gabi felett már-már összecsaptak a hullámok, mikor végre újra nekidurálta magát.

Erre az időszakra már derűsen gondol vissza:

— *Nehéz volt újra kiharcolni a megbecsülést, a szurkolók szeretetét.* De sikerült. A rohanó évek nem hagytak nyomot Fejes játékán. Szíve a régi. Szorgalma, küzdőképessége töretlen. Fizikai képességek tekintetében állja a versenyt a fiatalokkal — ezt a követelményrendszerrel kapcsolatos teszt eredmények is bizonyítják —, nyugodtan el lehet azt is mondani, hogy

játéka új színnel gazdagodott,

hiszen gyakran felnyomul a középpályára, szervezi a játékot, aztán rohan vissza, hogy lefogja az ellenfél középcsatárát. Igen, az egykori balhátvédből beállós lett. A megbízhatóság példaképe. Hogyis mondta a vitában az edző: *„Tudjátok, olyan típusú játékosra gondolok, mint Fejes Gabi..."*

Hát igen. Gabi, a maga módján sokat tesz azért, hogy a Videoton egyre erősebb legyen, egyre jobban izmosodjék. Nyolc éve pillére a csapatnak, annak az együttesnek, amelyről némi túlzással elmondható, hogy évről évre fejlődik. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy az első, második hely várományosai. Vajon Fejes Gabi, milyennek ítéli meg csapatát?

— *Én annak örülök a legjobban, hogy nagy a megértés, a nyugalom nálunk. Azt hiszem mindenki elégedettnek, kiegyensúlyozottnak érzi magát. Úgy megyünk a pályára, hogy nincsenek különösebb gondjaink, talán ez is közrejátszik abban, hogy olykor valóban jó hangulatban, gátlás nélkül, felszabadultan tudunk játszani. A mi csapatunk szívvel-lélekkel küzd, s azt is elmondhatom: stílusosan játszik. Belül, a pályán, az az érzésem, hogy sok mindent tudatosan csinálunk. Gyorsítjuk, vagy lassítjuk a tempót, s van szín, elevenség a játékban. Osztom annak a szakembernek a véleményét, aki egyszer azt mondta, hogy van tartása a csapatnak. Valóban így van. Az idősebbek rutinja, felkészültsége, nagyszerűen párosul a fiatalok tüzes, robbanékony játékfelfogásával. És milyen középpályás sorunk van, még a válogatott is megirigyelhetné.*

Bizonyára Gabi is arra gondolt, hogy jóból is megárt a sok, mert felhagyott a dicsérő szavakkal.

— *Persze azért koránt sincs minden rendben. A csapatjátékunk még nem elég folyamatos, játékmódunk még nem elég korszerű. A küzdelem hevében néha megfeledkezünk a csapatérdekekről. Még nem tudjuk megvalósítani azt a szakmai törekvést, hogy egyszerre sokan támadjunk és szükség esetén sokan védekezzünk. Emiatt aztán elszakadnak egymástól a csapatrészek, nem eléggé hatékony a csapatjáték.*

Még azt is mondta, hogy a Videoton fejlődőképes csapat. De vajon Fejes bírja-e a rohanó lépték tempóját?

— *Ha arra céloz, hogy a harmincadik évemben vagyok, megnyugtathatom: igen! Fizikailag soha nem érzek fáradtságot, legfeljebb csak idegileg viselnek meg a mérkőzések, hiszen a kilencven perc alatt, sok a forró pillanat. Ott hátul, ügyelni kell a fiatalokra. Buzdítani, nógatni őket, s a bajban melléjük állni. Lehet, hogy nem mindig sikerül, de mindig ez a szándék vezérel.*

És meddig még, Gabi?

— *A fiam, Gábor most kilencéves. Aktív játékosként szeretném megérni, hogy a serdülők között játszik.*

Van egy lánya is. Krisztina, hétéves. Boldog ember.

Németh Gyula

(Záhonyi Iván felv.)

A pincéből indult

Az édesapjára lassan már húsz éve, hogy rászakadt a bánya. Azóta rokkantsági nyugdíjban van. Ilyen körülmények között négy gyereket felnevelni nem volt könnyű. Alberttelepen éltek. Azaz, a Kovács család most is ott lakik. Csak a gyerekek jöttek gyors egymásutánban a fővárosba. Béla, amióta az eszét tudja, focizik. 1971 tavaszán igazolt át az MTK-hoz. Öccse a jogi egyetemen felvételizett.

Akkoriban sok álmatlan éjszakája volt a Kovács családnak. Nem az egyetemi felvételi miatt. Az simán ment. Az átigazolással voltak gondok. Béla akkoriban a Mákvölgyi Bányászban játszott. Nem kis bravúr, innen vetette észre magát. Először bekerült Borsod megyei ifjúsági csapatába, aztán a területi, majd a Bányász válogatottba. Részt vehetett a SZOT-tornán. A lényeg az, hogy az élcsapatok szakvezetői elkezdték keresgélni a térképen, hol is van az az Alberttelep. *Kovács Bélát* közel egy időben megkereste az Újpesti Dózsa, a Videoton, a Tatabánya, a VM Egyetértés, a Salgótarján, a DVTK és az MTK.

A csapatok névsorát nem mi tartottuk nyilván. Mindezt már maga Béla mesélte. Nem először. Akkoriban több lap is foglalkozott az üggyel. Néhányszor lefirkantotta a nevét, és ez elég volt, hogy máris az érdeklődés középpontjába kerüljön.

— *Szamárságot csináltam* — emlékezett vissza az öt évvel ezelőtt történtekre a most huszonnégy éves játékos. — *Több helyre is aláírtam. Megszédültem. Legszívesebben mindenütt játszottam volna...* — mondta mosolyogva. — *Az egyesületem azt akarta, hogy a DVTK-hoz menjek. Én az MTK-ba szerettem volna. Nagy tűz volt. Végül úgy csitultak el a kedélyek, hogy megszületett a döntés: nem mehetek sehova.*

Ilyen az élet. Ami nagy általánosságban kudarcnak számít, az valakinek a szerencsét jelentheti.

— *Ekkor állt le hirtelen kilenc játékos az MTK-ban* — folytatta. — *A labdarúgó szövetség segíteni akarta a klubot, így segített nekem. Megkegyelmeztek. Mehettem a kék-fehérekhez. Úgy éreztem, elérkeztem a csúcsra. A fellegekben jártam.*

Egy pincében lakott. Megházasodott, a felesége is lement vele a „mélybe". Aztán megszületett, megjött a kis Eszter, apukája viszont elment katonának. Budapesten a sportszázadban töltötte le a kétéves szolgálati időt. Az első csapatban biztos pont lett. Ennek ellenére anyagi gondjai voltak.

— *A feleségem szülésin volt, csak havi nyolcszáz forintot kapott* — elevenítette fel. — *Fizetésem nekem nem volt. A zsold és a prémium jelentette a keresetemet. Mivel az MTK-nak az elmúlt években nem ment a legjobban, nemegyszer a zsold jelentette a tetemesebb összeget...*

Jóformán máról holnapra változott meg minden. Kovács Béla leszerelt, az ifjúsági válogatottság után helyet kapott az utánpótlás keretben, valamint az egyesület segítségével lakáshoz jutott az Örs Vezér terén.

— *Ismét minden energiámat a labdarúgásnak szentelhettem! A soksok különórázásnak, úgy érzem, mintha jelentkezne olykor-olykor az eredménye. Az utánpótlás válogatottal kivittek Angliába. Kezdő ember voltam. Az első félidő után aztán lecseréltek. Hogy miért? Azt mondják szeleburdi vagyok. Elkapkodom, elügyetlenkedem a helyzeteket. Talán egyszer még visszaverekszem magam a legjobbak közé. Még egy ilyen nagy lehetőséget nem fogok kihagyni.*

Kovács kitűnő adottságokkal rendelkező játékos. Gyors, kemény, jól lő. Jobb oldali középpályás. Akárcsak Nyilasi.

— *Nem mondom, születhettem volna ballábasnak is* — sóhajtott. — *Azt hiszem jelenleg bármely más poszton könnyebb bekerülni a válogatottba, mint az enyém. Tibor remek labdarúgó. Ha másért nem, hát azért igyekszem, hogy őt ösztönözzem. Érezze, azért mögötte is állnak.*

Kovács játékának is nagy szerepe van abban, hogy az MTK-VM a tavaszi idényben feltámadt.

— *Lassan az NB I egyik legfiatalabb csapata leszünk. A Fradi már megmutatta, hogy mire képes egy lelkes, jó szellemű ifjú gárda. Szeretnénk a nyomdokaikba lépni. Érdekes módon a magyar labdarúgásban megváltozott egy szemlélet. Korábban az jelentett előnyt, ha valaki hosszú évek óta a legmagasabb osztályban rúgta a labdát. Az ifjak rettegtek a nevektől. Ma inkább a fiatalok, az ismeretlenek kerülnek az érdeklődés középpontjába. Ilyen jó szívvel soha nem fogadták az ifjú titánokat. Nos, nálunk van most elég. Persze nem csak nálunk. Végre be lett töltve az a nagy űr, amit a hajdani jeles labdarúgók idő előtti, olykor botrányok miatti visszavonulásuk miatt maradt.*

Hirtelen hagyja abba mondandóját. Szabadkozott, elnézést kért.

— *Azt hiszem, ilyen nagy általánosságokban már nem szabadna beszélnem a labdarúgásról. Nekem az a feladatom, hogy játsszam. Az sohasem szül jó vért, ha az ember így „kinyilatkozik". Bár a játékostársaim különböző okok miatt morgósnak tartanak, a pályán meglehetősen nehezen nyelek le dolgokat, nekem a világon soha senkivel nem volt semmi bajom. Igaz, lehet, hogy ez nem is egy olyan nagy erény. Sőt. Olykor nem ártana egy-egy sporttárssal összekapni. Annyira nem állunk még jól, annyira nem vagyunk még tiszták, hogy erre ne lenne szükség. Az az igazság, hogy eddig, viszonylag elég küzdelmes volt a sportpályafutásom. Örülök, hogy már rendbe jöttem. Azt azért soha nem akarom elfelejteni, hogy honnan indultam.*

Gyárfás Tamás

(Záhonyi Iván felv.)

A Labdarúgás minden hónap 20-a táján jelenik meg.

Már nem remeg a lába

Ha neve találós kérdésben szerepelne, a megfejtéshez ennyi segítséget lehetne adni: majdnem olyan magas, mint a svéd Edström, s ugyanúgy hívják, mint a „nagy" Ajax egykori mesterét... Aki csak egy cseppet is konyít a labdarúgáshoz az, ezek után azonnal rávágja: *Kovács Istvánról*, a Vasas csatáráról van szó.

Őt mutatja be a következő portré, amely előtt néhány fontos adat a hosszúra nőt fiatal játékosról:

Magassága: 185 cm
Súlya: 75 kg
Életkora: 23 év (a Haladás elleni 3:0 napján töltötte be)
Lábmérete: 42-es
Gyorsasága: 400 méteren 59 mp, 30-on 3.8 mp

Sportcsalád

A Kovács-családban szinte mindenki sportember. A papát Nagybátonyban sportköri elnökként ismerik, a két nővér a kézilabdával próbált szerencsét, s közülük az egyik még ma is az NB I-es Ózd játékosa, Pistát nem kell bemutatni, azt viszont kevesen tudják, hogy testvéröccse is labdarúgó, az NB II-es Nagybátonynál.

— *Ugyanott kezdtem, ahol az öcsém, tizenegy éves lehettem, amikor leigazolt a Nagybátony* — mondja Kovács István. — *Már a kezdet kezdetén arról álmodoztam, hogy egyszer valamelyik nagycsapathoz kerülök, ezért megvallom, örültem, amikor elhívtak Salgótarjánba. Moór Ede bácsi vett kezelésbe, s ha most azt mondom, hogy második apámnak tekintettem, akkor még nem is mondok sokat. Elsősorban neki köszönhetem, hogy első osztályú labdarúgó lettem, hálával és tisztelettel tartozom a mesternek.*

Az első NB I-es szereplésre még azok a játékosok is mindig jól emlékeznek, akik nagyon sokra vitték, hát még Kovács Pista, akinek csak hat esztendőt kell — visszalapoznia.

— *Tíz perc lehetőséget kaptam a Honvéd ellen, mégis nagyon büszkén futottam le a pályáról, hiszen 1:1-es döntetlent harcoltunk ki Kispesten. Egy héttel később Salgótarjánban már gólt is rúgtam — 3:2-re győztünk a Tatabánya ellen —, az akkor válogatott Rothermel Ádámnak, 16 méterről a hosszú sarokba — a suta bal lábammal! A mérkőzésről hazamenet a hátam mögött egy csoport szurkoló arról beszélgetett, milyen jó, hogy ezt a Kovács gyereket idehozták Tarjánba. Kihúztam magam.*

Egy — háromért

Vegyes benyomásokat keltő öt év után tavaly a Vasashoz került a csatár. A piros-kékek nagyon sokat várhattak tőle, mert menni hagyták Salgótarjánba *Szűcs* kapust, *Földit* és *B. Kovácsot*, három tehetséges fiatalt. A Fáy utcaiak úgy tűnik nem csináltak rossz cserét.

— *Eleinte nem sok örömöt okoztam a Vasas-szurkolóknak. Ősszel mindössze egy gólt rúgtam, ezt a teljesítményt én magam is nevetségesen rossznak tartottam. Gondolom az volt a baj, hogy nem éreztem a kapcsolatot a csatártársaimmal, meg aztán rá kellett jönnöm arra is, hogy míg a Salgótarjánban a legtöbb labdát én kaptam, addig a Vasasban legfeljebb minden harmadik, sőt negyedik jutott nekem. Nem túlzok, ha azt mondom, hogy ez a javamra vált, mert a kevesebb lehetőséget nagyobb gonddal és körültekintéssel próbáltam megoldani. Kezdetben az is baj volt, hogy a nagy helyzetekben valahogy megrettentem, egyszerre csak éreztem, hogy remeg a lábam, elhagy az erőm. Hosszú hetekre volt szükség, amíg ezt a lámpalázat sikerült leküzdenem, igaz, közben a kondícióm is sokat javult...*

Átlépett a „küszöbön"

Két évvel ezelőtt, 1974-ben nyílt meg a válogatott kapuja Kovács István előtt, de az akkor 21 éves labdarúgó csak a „küszöbig", más néven a kispadig jutott el. A Jugoszlávia elleni 1:1-es és a 2:2-es dán—magyar mérkőzéseket így közvetlen közelről nézhette végig, ami egy reményteljes sportoló számára körülbelül olyan érzés lehetett, mint amikor valakit végigvezetnek egy ínycsiklandozó ételekkel megrakott asztal előtt — megkötözött kézzel. A két kispados mérkőzéssel kapcsolatban Kovácsnak van egy sztorija:

— *Aki még emlékezik, tudja, hogy akkoriban Illovszky Rudi bácsi volt a szövetségi kapitány. Na most ezek után történt, hogy engem a Vasasba hívtak, ahol már Illovszky mester volt az edző. Nem titkolom, a feleségem nagyon ellenkezett, hiszen őneki csak az járt a fejében, hogy Rudi bácsi elvitt, de nem állított be, a válogatottba... Végül azzal sikerült meggyőznöm, hogy akkor úgy jött ki, ha van tehetségem és akaratom, akkor előbb vagy utóbb úgyis felhúzhatom a címeres mezt. És ugye sikerült is.*

Kovács persze jól tudja, hogy bőven akad tanulnivalója. Kétségtelen, hogy újabban már a tizenhatoson belül is higgadtan „forgolódik", az utolsó harminc perceket is jól bírja, nem fél az összecsapásoktól sem, de a fejelés még mindig gyengén megy, *a csapatjáték sem valami nagy erőssége. Csak rajta múlik, hogy milyen lesz a jövője. Egy bizonyos: nem csak Illovszky Rudolf figyeli fejlődését.*

Szalay Péter

Vasas—MTK-VM 4:1. Kovács István megszerzi a Vasas első gólját (MTI Foto)

A debreceni üstökös

Debrecenbe kéne menni... — ez a nóta járta jónéhány NB I-es labdarúgó-csapat házatáján a tavalyi bajnoki idény végén.

Hogy miért éppen Debrecenbe?

Mert ott játszott az NB II egyik legtehetségesebb játékosa, a tizenkétszeres ifjúsági válogatott csatár: *Bodonyi Béla.*

Adták is a kilincset egymásnak az NB I-es egyesületi vezetők, intézők, hogy megszerezzék maguknak az ifjú titánt.

Aztán nagy meglepetésre Bodonyi Béla mégiscsak Debrecenben maradt.

— Nem vonzott az NB I? — kérdem a fiatal csatártól.

— *De igen. Nekem is, mint minden valamirevaló játékosnak az a vágyam, hogy élvonalbeli játékos legyek. A tavalyi bajnokság végén jónéhány NB I-es csapat megkeresett. Most már elárulhatom, hogy a Bp. Honvédnak alá is írtam.*

— Mégsem mentél...

— *Sokáig vajúdtam, hogy szabad-e 18 évesen fejest ugranom az NB I-be? Megfelelek-e vajon azoknak a nagy reményeknek, követelményeknek, amelyeket elvárnak tőlem? Végül is úgy döntöttem, hogy egy évig még NB II-es játékos maradok.*

Béla döntésének természetesen a debreceni szurkolók örültek a legjobban. Hiszen a kis Bodonyi volt a kedvenc, ő lőtte a gólokat, és az ő játéka határozta meg a DVSC helyzetét. Az új idényben újra jó játékot, gólokat vártak tőle. A jó játék és gólok azonban elmaradtak. Az őszi bajnokság végéig csak négy gólra futotta... Mi van Bodonyi Bélával? Ilyen hamar lefelé ívelne az üstökösnek indult, még ma is csak tizenkilenc és féléves játékos pályája?

— *Ősszel leírtak. Igaz, hogy nem ment a játék sem, de az nagyon rosszul esett, hogy olyan híreket terjesztettek rólam, hogy sportszerűtlenül élek, kimaradozom. Engem nem kérdezett meg senki. Mindig egyforma lelkiismeretességgel készülök fel a mérkőzésekre. Ne keressenek hátteret, nincs titok. Egyszerűen nem ment a játék. Rossz passzban voltam.*

— Csak voltál?

— *Igen, ezt már múlt időben mondhatom. Úgy érzem, a tavaszi idényben újra megtaláltam magamat, a csapattal együtt. Tavaly is jobban ment tavasszal, és az idén sem lesz másként.*

A kis Bodonyi tavasszal valóban „kivirult". A Budafok elleni mérkőzésen a debreceniek négy góljából egyet ő rúgott és három az ő beadása nyomán született. Ezenfelül pár „fineszes" megoldása még a budafoki közönséget is tapsra ragadtatta. Ilyen gyors, jól cselező, a pályát jól átlátó csatár az NB I-ben sem sok akad.

Bodonyi II csapatában többnyire jobbszélsőt, valamint középpályást, és éket játszik.

— Melyik poszt a legkedvesebb?

— *Előretolt csatárt szeretek a legjobban játszani. Bár itt kapja az ember a legtöbb „csomagot", mégis a góllövés öröme kárpótolja az elszenvedett rúgásokat.*

— Mi lesz az NB I-gyel, Béla? — provokálom újra a kérdést.

— *Az új idényben már NB I-es játékos leszek.*

— Melyik csapatban?

— *A DVSC-ben.*

— Nem könnyelmű kijelentés ez?

— *Ott vagyunk az élmezőnyben. A második helyre, szerintem, még lehet esélyünk. Elsősorban Debrecenben szeretnék NB I-es játékos lenni, de ha netán nem sikerülne, akkor kénytelen leszek máshol próbálkozni.*

— Van erre az esetre elképzelésed?

— *Korai lenne erről beszélni. Maradjunk abban, hogy a DVSC-nek fel kell jutnia. Komoly bázisunk a lelkes közönségünk is, akik megérdemelnének élvonalbeli csapatot. Nagyon jól együtt van most a gárda, reménykedem.*

Búcsúzunk tehát úgy: viszontlátásra az NB I-ben!

Kemény György

(Egri Tibor felv.)

Még öt forduló az NB I-ben

Május 29, szombat, a 26. forduló: Salgótarján—Újpesti Dózsa, Haladás—Ferencváros, Tatabánya—Videoton, Csepel—Zalaegerszeg, MTK-VM—Diósgyőr, Kaposvár—Szeged, Bp. Honvéd—Békéscsaba, Vasas—Rába ETO.

Június 2, szerda, a 27. forduló: Újpesti Dózsa—Vasas, Bp. Honvéd—Ferencváros (mindkettő a Népstadionban), Zalaegerszeg—Haladás, Békéscsaba—Videoton, Szeged—Diósgyőr, Kaposvár—MTK-VM, Salgótarján—Rába ETO, Csepel—Tatabánya.

Június 5, szombat, a 28. forduló: Haladás—Újpesti Dózsa, Videoton—Bp. Honvéd, Ferencváros—Csepel, Vasas—Kaposvár, Diósgyőr—Zalaegerszeg, MTK-VM—Szeged, Rába ETO—Békéscsaba, Tatabánya—Salgótarján.

Június 9, szerda, a 29. forduló: Békéscsaba—Újpesti Dózsa, Kaposvár—Bp. Honvéd, MTK-VM—Haladás, Ferencváros—Videoton, Szeged—Zalaegerszeg, Rába ETO—Diósgyőr, Csepel—Salgótarján, Vasas—Tatabánya.

Az utolsó forduló előtt, június 12-én lesz a Magyarország—Ausztria, majd június 16-án a Magyarország—Brazília mérkőzés a Népstadionban.

Június 19, szombat az utolsó, a 30. forduló: Zalaegerszeg—Ferencváros, Békéscsaba—Vasas, Salgótarján—Haladás, Szeged—Videoton, Csepel—Diósgyőr, Kaposvár—Rába ETO, Bp. Honvéd—Tatabánya, Újpesti Dózsa—MTK-VM.

Harmadszori nekirugaszkodás után

— A Komló ellen játszottunk. Hosszú labdát kaptam, ráfutottam, Kovács térdmagasságban, páros lábbal belém ugrott, s a földön maradtam. Tönkrement a térdem. Alig 19 éves voltam, s a labdarúgást mindennél jobban szerettem. Sokan mondták: „ennek a lábnak vége..." Pár hét múlva óvatosan elkezdtem edzeni. Nem lett volna szabad, az egyik edzésen térdem újra kiugrott. Megoperáltak, fél évet kihagytam.

A Szekszárdi Dózsa 21 éves csatára, *Kovács László* mondta a fentieket. Több mint két éve került Bajáról a tolnai megyeszékhelyre. Tehetségét a Duna-menti városban már gyerekkorában bebizonyította, hiszen 15 évesen a BMTE-ben játszott, s a tizenhatodikat még be sem töltötte, már NB-s labdarúgó volt. Abból a bajai csapatból ma hatan az NB I-ben, illetve az NB II-ben játszanak. *Ágfalvi* Kaposvárott, *Fodor* Zalaegerszegen. Kovács és Laki Szekszárdra került...

Amikor ősszel Dorogon 1:0-ra győztek a szekszárdiak, nagy volt az öröm. S bár a Dunaújvárostól 3:2-re kikaptak, Kovács László játéka nagy tetszést aratott, a 90. percben góllal búcsúzott. Aztán Szentendrén játszott még tíz percet, három héttel később pedig egy félidőt. Újra operálták, s most, a harmadik nekirugaszkodás újra sikerült! És sikerült a játék is. Edzője, *Kormos Mihály* nagyon elégedett volt vele.

Akik látták együtt játszani régebben a *Meszlényi, Szentes, Kovács*-hármast, úgy vélekednek: ha ez a trió mindig együtt játszhatna, nem volna Szekszárdon probléma. Már tudniillik a góllövéssel. A jövő hármasának életkora ugyanis mindössze 62 év! Csak éppen együttes szereplésükre ritkán kerülhet sor: mindhárom nagyon sérülékeny.

— Pedig nagyon szeretünk együtt játszani. Igaz, a fejjáték nem erősségünk, de mivel egymásnak már a gondolatait is ismerjük, váratlan helyzetek teremtésével elég sok galibát okozunk az ellenfél védelmében. Ha pedig a cselek „bejönnek"?...

Kovács ugyanis remek cselező, néhány dolgot talán még az egykori nagy labdazsonglőr, *Cseh „Matyi"* sem csinált különben, mint ő. A túlzásba vitt cselezés miatt azonban nemcsak a szurkolók, hanem játékostársai is sokat bosszankodnak. Arról nem is beszélve, hogy a mai labdarúgásban a „labdabűvölők" gyakran rosszul is járnak.

— Ezt, sajnos, én is tapasztaltam. Korhol is edzőm eleget miatta.

A segédedzői vizsgája máris megvan, sőt edzői tanfolyamra is jelentkezett már. Dehát hogyan akar tanítani, ha nem jár elöl jó példával?

— Tudom, hogy így van, remélem, nemsokára elmúlik. De olyan jó érzés két-három ellenfél mellett a labdával elmenni, vagy egy-kettőt elfektetni, esetleg cseles gólt szerezni. Nehéz erről leszokni, de egyszer csak benő az ember feje lágya.

Vlaszák, a Nagykanizsa kapusa megszerzi a labdát, a fejelni készülő Kovács László elől

„PACNI"

Hajdú József sportéletrajzában

— Az én „hazám" a főváros XVII. kerülete. Itt születtem, innen cipelt már gyermekkoromban jó apám egy-egy nagy meccsre, s ezzel eljegyeztem magam a labdarúgással — egy életre! Itt rúgtam először labdába, itt játszottam először csapatban, a Rákoskeresztúri Munkásban. Szinte a bajnokság majd minden fokozatát végigjártam. Játszottam az úttörőcsapatban, majd néhány mérkőzést az ifjúságiban. Azért csak néhányat, mert állítólag szükség volt rám az egyben. Akkor 16 éves lehettem, s bizony nagyon ki kellett magamért tennem a BLSZ I. osztályban küzdő csapatomban. Amikor 1966-ban a Volán SC megalakult, újra léptem egyet előre. Játszottam labdarúgásunk negyedik, harmadik, majd második vonalában, de mindig csak a Volánban! Azaz mégse! Két évre elhagytam szűkebb hazámat, Rákoskeresztúrt és Szentendréig meg sem álltam. Ott két évig „gondoskodtak" rólam minden téren, Budai Laci bácsi pedig mindent elkövetett, hogy ne csak az életpályán, hanem a futballpályán is előbbre lépjek. Szép volt ez a két év a Kossuth KFSE-ben. Laci bácsi nyesegette hibáimat, ami nálam szép számmal akadt.

— Nem tagadom: volt, amikor sikerült neki, volt, amikor még neki sem sikerült, pedig az ő keze alatt igen sok ismeretlen nevű, alacsonyabb osztályból érkezett játékosból lett ma is jól ismert NB I-es vagy NB II-es (NB I B-s) labdarúgó. Abban az időben néhányszor két NB I-es csapatból is érdeklődtek utánam. De az egyiknek én nem tetszettem, a másik meg nekem nem volt az „esetem", így aztán maradt minden a régiben. Kicsit tehát hűtlenkedtem, de nem lett semmi a „partiból", s maradtam ott, ahol (úgy érzem) szeretnek és megbecsülnek, s akiket én is szeretek és megbecsülök.

— Szentendréről tehát újra Rákoskeresztúrra vitt az utam (ez öt évvel ezelőtt volt), s azóta, sérüléseimtől eltekintve, mindig tagja voltam a csapatnak. Igyekszem mindig a legjobbat nyújtani, de azt mindenki tudja, hogy ez nem mindig sikerül. A munkától nem félek, a jó erőnlétért mindent megteszek, sőt ha kell, „ráteszek", mert azért jó érzés azt tudni, hogy 90 percen át tudok (és akarok) hajtani. És hajtok is. Nem mindig sikerül a játék úgy, ahogy szeretném, mindenesetre az örömet okoz, és még több munkára serkent, hogy a jól játszó játékosok között gyakran olvasom a nevem. Edzőm szerint mozgékony, lendületes, gyors vagyok, viszont azt is tudom, átlagon felüli lövőkészségem ellenére nagyon kevés gólt lövök.

Sportszerű játéknak tartom a labdarúgást, s igyekszem keményen és sportszerűen játszani. Vezetőim véleménye szerint ezt csendes természetemnek köszönhetem. Ez valóban így van: nem szeretek durváskodni, nem szeretek reklamálni, mert sem az egyikkel, sem a másikkal nem érek el semmit sem. Egy „pacni" azonban mégis becsúszott sport-életrajzomba. Igaz, csak egyszer, de kiállították, bár nem tiltottak el. Ma már, ha időmből futja, én is kiviszem kisfiamat a sportpályákra. Egy kis szoktatóra. Persze, ő még csak ízlelgeti a labda örömét, de azért már kergeti és rúgja is a labdát. Ideje még bőven van, de a mi sportunkat nem lehet elég korán kezdeni...

Nagy József

Kemény párharc Hajdú József (jobbról) győzelmével

VÁLOGATOTTAK ARCKÉPCSARNOKA

EBEDLI ZOLTÁN
Ferencváros

A Ferencvárosi Torna Club sajátnevelésű játékosa 1954. október 26-án született, 171 cm magas, 67 kg. Eddig ötvenegynéhány NB I-es mérkőzésen szerepelt, s ma már a zöld-fehér gárda elképzelhetetlen nélküle. A góllövés nem kenyere, annál inkább az, hogy helyzetbe hozza társait, gólt, gólokat rúgasson, fejeltessen velük.

Egy-egy mozdulat, testtartás, fintor mily kifejező is: bizonyítványt állít ki „gazdájáról". Sokszor talán elhamarkodottan. Éppen ezért, első látásra nem érdemes — és nem is szabad — véleményt alkotni. Mert ha például nem is olyan rég, a Jugoszláviába utazó válogatott autóbuszába bepillantott volna valaki, mit is lát?...

Ebedlit, az egyik ülésen félig ülve, félig fekve, lábát az ülésen nyugtatva.

És ebből máris kész a megállapítás: lézser fickó, semmivel sem törődik!

(„Sok jelző ragadt már rám, volt, amelyik alappal, de volt, amelyik alaptalanul. Az kétségtelen, hogy még senki sem mondta rám, hogy gentleman vagyok, de nem is vágyom rá! Erről a pózról pedig csak annyit: kimondhatatlanul fáj a térdem, hidegvizes borogatás van rajta, s orvosi tanácsra pihentetnem kell. Ez pedig egy ilyen hosszú és fárasztó utazás alatt és ilyen körülmények között másképp el sem képzelhető. Játszani akarok!")

Ebedli és a játék, jobban mondva: Ebedli és a labda „házassága" már csaknem másfél évtizedes múltra tekinthet vissza. Szemtanúk állítják, hogy Zoli még szinte járni is alig tudott, amikor már legkedvencebb játékszere a gumilabda volt. Rúgta, jobbal-ballal és később a grundfoci-mérkőzéseken szinte rátekerődött. Játszótársai irigykedve figyelték „bámulatos" technikáját, s a mérkőzéseket figyelő felnőttek egyöntetűen állították: „Ebből a kis csibészből nagyon jó focista lesz..."

Tízéves volt, amikor az „ígéret földjére" lépett: tornacipőjét a hóna alatt szorongatva felvételire jelentkezett az FTC-nél.

Felvették!

(„Mondjam azt, hogy kimondhatatlanul boldog voltam?! Elkoptatott, de igaz. Az előttem ágaskodó szamárlétra elég magasnak látszott, hiszen az úttörőből kellett felverekedni magam. És nekivágtam...")

Fokról fokra feljebb került, kijárva az Üllői úti labdarúgó „általános iskola" osztályait. Az „érdemjegyei" jók voltak, tehetségnek könyvelték el, de azt is hozzáfűzték, hogy bár a futball játék, játékkal semmire sem megy.

Ebedli Zoltán ugyanis nemcsak a labdával játszott, hanem az emberek — játékostársak, edzők — idegeivel is... Egy-egy csínytevéséről még ma is gyakran beszélnek, sokan emlékeznek arra is, hogy — finoman fogalmazva: nem szenvedett önbizalomhiányban.

(„A sport elengedhetetlen kelléke az önbizalom. Ezt ma már, visszatekintve eddigi életutamra, határozottan állíthatom. De azt is, hogy bennem bizony több volt a kelleténél. És ez nem mindig szolgálta az előrelépést!")

Minden labdarúgó életében van egy pillanat, egy olyan pillanat, amire nagyon-nagyon vágyik. Ez: bemutatkozás az NB I-ben.

Önbizalom-túltengés ide, önbizalom-túltengés oda, a pillanat 1973 áprilisában érkezett el. Csanádi Ferenc, az FTC akkori edzője a kezdőcsapatban szerepeltette, Juhász István helyén.

Nem okozott csalódást, a csapat egyik legjobbjának bizonyult.

(„Három nullra győztünk, s még abban az idényben hétszer jutottam szóhoz. Hatszor kezdőemberként. A kapu tehát kitárult előttem, hivatalosan NB I-es játékosnak vallhattam magam, s azt hittem, enyém a világ.")

És ez a hit majdnem tévútra vitte. A megbotlások, a fenegyerekeskedés oda vezetett, hogy az ifjú titánból csereember lett. Percekre jutott csak szóhoz a következő bajnokság nyitányán és további két mérkőzésén.

A csapat és Ebedli életében azonban döntő változás történt: Csanádi Ferenc eltávozott, egy mérkőzésen Novák Dezső ült a kispadon, majd a szigoráról ismert Dalnoki Jenő vette át a karmesteri pálcát.

(„1973 őszén, Dalnoki keze alatt négy találkozón jutottam szóhoz, de az, amit a pályán töltöttem, alig volt több, mint egy félidő!... Az ősz utolsó előtti és utolsó találkozóján nem játszottam, majd tavasszal az elsőn és a másodikon csereként ismét szóhoz jutottam. Ekkor elkezdődött az ingázás...")

Jóformán több időt töltött az első és második csapat öltözője közötti úton, mint a pályán. Páternoszterként járta az utat, s a VM Egyetértés elleni mérkőzésen, amikor jubilált, 25-ödször játszott az NB I-ben, kiábrándító teljesítményt nyújtott.

S ekkor úgy tűnt: eltűnik a süllyesztőben... Dalnoki szigora ellenére ugyanis magatartása mit sem változott, a zöld gyepről a működési területét máshová helyezte. Olyan helyre, amely mindenre jó, csak arra nem, hogy valaki élsportoló legyen. Hetek-hónapok herdálódtak el. 1974. április 14-től október 26-ig az első csapat közelébe se került. Akkor — megint csak csereként — 22 percet játszott. Aztán újabb szünet következett — 1975. március 15-ig, ekkor húsz percet töltött a pályán. Négy forduló elteltével egy félidőt, majd a bajnokságból még hátralevő hat forduló alatt tizenhárom percet, tíz percet, újabb tíz percet és huszonhárom percet...

(„És elérkeztem ahhoz a nyárhoz, amely majdnem úgy kezdődött, hogy távoznom kell az FTC-ből! Ha hivatalosan nem is mondták, de a fülembe jutott, hogy lemondanak 'rólam. Mindig is konok, dacos voltam, s ekkor elhatároztam, hogy azért is megmutatom. Persze ez édeskevés lett volna akkor, ha nem kapok „kegyelmet". Szerencsére kaptam!")

És ez a nyár fordulópontot jelentett Ebedli életében.

Ha nem is egyik napról a másikra, de egyszer csak egy „új" Ebedli gyakorolt az Üllői úton. Egy lehiggadt, szorgalmas, szófogadó játékos. Olyan, aki „megfizette" a tanulópénzt.

Az újjászületés jól sikerült. A bajnokok tornáján ördöngös cseleivel, ragyogó helyzetfelismerésével, 30—40 méteres hajszálpontos átadásaival egy csapásra magára irányította a reflektorfényt.

Az FTC-szurkolók egyik kedvence lett, s erről mi sem jobb tanúbizonyság, mint az, hogy becenevet kapott: „Ebédlő".

Hogy miért?

Cseleivel, trükkjeivel rendre „megetette" ellenfeleit. Hétről hétre jobbnál jobb teljesítménnyel hívta fel magára a figyelmet, s amikor 1976 elején a válogatott elindult dél- és közép-amerikai portyájára, a repülőtéren várakozók között ő is ott volt.

Nem érdemtelenül!

(„Amikor közölték velem, hogy én is utazom, nem akartam hinni a fülemnek. De igaz volt! Az argentinok ellen itthon is bemutatkozhattam a válogatottban, majd következtek a jugoszlávok. Azt mondják, három a magyar igazság, most három válogatottság áll a hátam mögött. Igazság ide, igazság oda: többre vágyom...")

Tehetsége, megváltozott felfogása ehhez jó ajánlólevél.

Bár a futball kiszámíthatatlan!

Erről az április 21-én történtek is vallanak: Győrött kikapott az FTC. S a Rába-parti szurkolók azt harsogták: *„Horváth Laci megetette az „Ebédlőt", három gólt rúgott mellőle"*.

Ebedli Zoltánnak erről az a véleménye:

— *A jó pap is holtig tanul, s én hol vagyok még a „jó paptól".*

Egészséges önbizalma mellett ma már önkritikája is van.

Lantos Gábor

Záhonyi Iván felvétele

KÉPES HÍRADÓ

Madridban, a Real Madrid—Bayern München BEK-elődöntő befejezése után, Maier, a müncheni kapus vesz elégtételt azon a madridi szurkolón, aki leütötte Gerd Müllert, s megütötte a játékvezető Linmayert (jobb oldalt még mindig törölgeti az orrát)

Elton John, a rocksztár és George Best, az „egykori sztár" találkozott egymással Los Angelesben — Best mostani működése színhelyén

Gerd Müller — győztespózban. Teheti, berúgta a Real Madrid ellen az első gólt ▲

Vasas—MTK-VM 4:1. Török kézzel-lábbal ... ▶

3:0-ra nyert a szovjet válogatott Bulgária ellen. Oleg Blohin rohamoz

... igyekszik szerelni Kunsztot

Az Ezüstgerely '75 művészeti pályázaton, a sportfoto-kategóriában Szlukovényi Tamás, az MTI Külföldi Képszolgálatának munkatársa szerezte meg az elsőséget, „A súlylökő" című képsorozatával. A ma 24 éves, egykori kosárlabdaválogatott két külföldön is sikert aratott képét mutatjuk be. Fent: a Ferencváros—Innsbruck mérkőzésen Hajdú egyik remek védése. Lent: a Magyarország—Argentína (2:0) találkozón veszélyben a magyar kapu

ÉDES A PIHENÉS

Még édesebb a Tabi Campingcikk Vállalat 2-3 személyes sátraiban

Egy mozgalmas évtized (1.)

A Helsinkiben aratott olimpiai győzelem, a válogatottunk egyéb, sorozatos sikerei révén a magyar labdarúgás mindinkább a nemzetközi érdeklődés homlokterébe kerül. Amikor azután 1953 késő őszén, a futball minden értékét-szépségét csillogtatva, a Wembley-stadionban 6:3 arányú diadalt arat Anglia fölött, az egész világ *tapsol* és ugyanakkor *meghökken. Tapsol,* mert *Bozsik* és társai olyan imponáló fölénnyel fosztják meg a labdarúgás tanítómestereit közel évszázados hazai veretlenségüktől, amilyenre aligha gondolt valaki. És *meghökken* a futballvilág, mert ezzel a fegyverténnyel az 1954-es svájci VB előestéjén *új trónkövetelő jelentkezik...*

Erről a találkozóról széles e világon az „évszázad mérkőzése" címen emlékeznek meg. A sportág elragadtatott szakemberei, a nemzetközi sportsajtó közismert tekintélyei egyöntetűen vallják Európában csakúgy, mint Dél-Amerikában: *a magyarok londoni játéka — maga az igazi labdarúgás, 11 kiváló játékosból összeállított együttes csúcsokat ostromló teljesítménye.* A netán még mindig akadó tamáskodókat pedig végleg meggyőzi az 1954 tavaszán lezajló visszavágó, hiszen a népstadionbeli 7:1-es diadal minden magyarázatnál szebben beszél.

Narancshéj a döntőben

Az 1950. május 14-i bécsi vereség (Ausztria—Magyarország 5:3) után új korszak veszi kezdetét a magyar válogatott szereplésében: a VB kezdetéig 28 mérkőzést vív veretlenül, s mindössze négy ellenfélnek sikerül döntetlent kicsikarni. E sorozatban összesen 40 játékos kap szerepet. Azért ennyien, mert 1953. október 4-én Csehszlovákia és Bulgária ellen egyszerre két csapat játszik hivatalos, nemzetek közötti mérkőzést. Közülük kereken húszan csak 1—3 alkalommal szerepelnek, mert közben a Honvéd és az MTK soknevű elődjének csapatából kialakul a gerinc: Grosics 24, Börzsei 9, Lantos 25, Buzánszky (az egyedüli vidéki) 21, Lóránt 16, Bozsik 27, Zakariás 19, Budai II 13, Sándor 9, Kocsis 24, Puskás 27, Palotás 14, Hidegkúti 24, Czibor 22 alkalommal játszik. Azt lehet mondani, tulajdonképpen csak olyan kérdés van: a jobbszélen Budai vagy Sándor, a középcsatár poszton Hidegkuti vagy Palotás. Más változtatásra csak sérülés vagy feltűnő formaváltozás miatt kerülhet sor.

A teljesen kialakultnak mondható csapat komoly eséllyel érkezik ki Svájcba. A szép számú előkészületi játék után az első ellenfél, Dél-Korea amolyan edzőpartnernek tűnik, amit a 9:0-ás, félgőzzel elért győzelem jelez.

Másodjára az NSZK *Herberger* által jól felkészített együttese az ellenfél, amire már felfigyel a világ. Imponáló fölényüket a 8:3 arányú nagy győzelem bizonyítja, pedig Puskás súlyos sérülése miatt az utolsó fél órát 10 emberrel játsszuk.

„Itt ma korunk egyik nagy együttesét láttuk, amely lesöpörte a pályáról a titkos esélyest" — írja a tekintélyes bázeli lap.

A Magyarország—Brazília találkozó előtt, 1954. június 27-én, amikor az a nagy gond a magyarok házatáján, hogy ki legyen Puskás helyettese, ez az általános vélemény: *amelyik nyer a kettő közül, az nagy esélyest üt ki a nyeregből...*

Nos, drámai küzdelemben Brazíliának kell búcsúznia, pedig az első félidő végén a magyar jobbszélső, Tóth II súlyos szakadást szenved, s a második félidőben sántikálva csak statisztál.

A Bozsik kiállítása után tulajdonképpen 9 főre fogyatkozott gárda mégis bebiztosítja a 4:2 arányú győzelmünket.

Az elődöntőben vagyunk és ott Uruguay, a kétszeres VB-győztes az ellenfelünk, az első számú dél-amerikai esélyes. A találkozó színhelyén, Lausanne-ban így vélekednek: *e mérkőzés győztese akár át is veheti a Rimet-kupát, hiszen ebben a mezőnyben a magyarok és az uruk játsszák az igazi, korszerű labdarúgást...* A nagy küzdelem 2:0 arányú magyar vezetése után a rendes játékidőben 2:2-re végződik, a hosszabbításban azonban felülkerekedünk, s végül 4:2-es győzelemmel benn vagyunk a döntőben. A sikert ez a csapat vívja ki: *Grosics — Buzánszky, Lóránt, Lantos — Bozsik, Zakariás — Budai II, Kocsis, Palotás, Hidegkuti, Czibor.*

A döntőt szinte már előre *elintézi* a közvélemény. Az NSZK, amelyet néhány nappal ezelőtt valósággal kiütöttünk, a döntőben sem okozhat fejfájást még Puskás nélkül sem... Körülbelül ez a hangulat Magyarországon és Svájcban egyaránt. De meccset, különösen pedig VB-döntőt még *soha előre nem nyertek.* Mégis, az ellenfélben józszerével csak a kitűnő és ravasz szakember, Sepp Herberger bízik. A magyar szövetségi kapitány hosszas gondolkodás után mégis változtat a győztes csapaton. Úgy véli, Puskás tapasztalatára szükség van. A jobbszélre a csapat állandó balszélsőjét, Czibort állítja Budai II helyett, míg a balszélső posztját Tóth Mihállyal tölti be.

A mérkőzés, amelynek tétje a Rimet-kupa és a világbajnoki cím, számunkra kitűnően indul, s a 8. percben már 2:0-ra vezetünk *„Meglátjátok ismét gólzáporral veritek a németeket"* — jelenti ki a neves olasz újságíró ezekben a pillanatokban a sajtópáholyban. Ehelyett akadozni kezd a gépezet, s a 19. percben már 2:2!!! A második félidőben mindkét oldalon ideges, kapkodó és meddő a játék. Már-már úgy tűnik, hosszabbításban dőlnek el a nagy kérdések, amikor *Rahn* 6 perccel a befejezés előtt 3:2-re alakítja az eredményt. Ez a gól ezüstté szerényíti az aranyos álmokat. És ez a gól egyben azt is jelenti, hogy a korszak valóban kiemelkedő képességű magyar válogatott csapata nem képes feltenni a koronát eddigi sikersorozatára.

— *Elcsúsztunk egy narancshéjon* — jelenti ki szomorúan az akkori MLSZ egyik vezetője. Azóta is keresik, kutatják, mi is volt az a bizonyos narancshéj? Talán azoknak van igazuk, akik váltig azt hangoztatják: a baj abból származott, hogy a magyar válogatott fizikai felkészültsége nem volt arányban technikai és taktikai értékével.

Chilében, a bolgárok elleni mérkőzésen Mészöly elfejeli a labdát, közben Mátrai és a felugró Szokolov összeütközik

Albert első gólja a 6:1-es magyar—bolgár VB-mérkőzésen, Rancaguában

A VB után a tragikus októberig

A bázeli csatavesztés sokkja nehezen oldódik, de amikor 1954 őszén újra megindul a válogatott mérkőzések sorozata, a csapat készen áll a feladatokra. S az a tény, hogy a Népstadionban sorra kerülő mérkőzéseknek átlagban 94 ezer nézője van — a szovjet válogatottat 1955 májusában 103 ezren nézik meg — azt jelenti, hogy a szurkolók is megbocsátanak — ha nem is felednek.

A számszerű eredményekkel sokáig nincs is baj, de a csapatjáték olykor már nem az igazi. Néha már hallani a fogaskerekek csikorgását, akadnak meccsek, ahol színtelenebbek az akciók, ahol lassulnak a lábak és a gondolatok. Az összteljesítmény még erősen pozitív. Északi portyánkon a norvégeket 5:0, a svédeket 7:3, a dánokat 6:0, a finneket 9:1 arányban leckéztetjük meg. Az igazi örömöt mégis az adja, hogy szóhoz jut néhány fiatal is.

Az 1956-os év viszont rosszul kezdődik. Kikapunk a törököktől, a Népstadionban 100 ezer néző előtt csak döntetlent érünk el a jugoszlávokkal szemben, majd ugyancsak a Népstadionban 2:4 arányban vesztünk Csehszlovákiával szemben, júniusban pedig Brüsszelben 4:5-ös vereséggel hagyjuk el a játékteret. Később javítunk ugyan, hiszen győzünk Belgrádban, Moszkvában, Párizsban és Bécsben, de azért mindenki érzi: vége az aranjuezi szép napoknak, már idehaza is ki tudunk kapni...

A VB utáni válogatott mérlegünk 28 mérkőzésből 20 győzelem, 5 döntetlen, 3 vereség és igen aktív 97:41-es gólarány.

Hidegkúti érte el a magyar csapat hatodik gólját az angolok elleni 7:1-es mérkőzésen, Budapesten a Népstadionban, 1954. május 23-án

Ebben a periódusban kerül igazán előtérbe *Kárpáti, Berendi, Szojka, Kotász, Fenyvesi dr., Faragó, Tichy, Machos* neve, jelezve, hogy a szakvezetés már kezd a jövőre gondolni.

Új VB előtt

Az ellenforradalom súlyos válságot okoz a sportéletünkben is. Nemcsak azzal, hogy a válogatottak közül jónéhányan hűtlenek lesznek hazájukhoz, hanem azzal is, hogy az utánpótlásban is érzékeny veszteséget okoz.

A szakvezetésre a konszolidáció kezdetén a labdarúgásban is az új válogatott kialakításának nehéz feladata vár. Az októberi vihar után mindjárt az első mérkőzésen VB selejtezőt kell játszanunk Oslóban, Norvégia ellen. A Faragó (Honvéd) — Kárpáti (Vasas), Mátrai (FTC), Kotász (Honvéd) — Bundzsák (Vasas), Berendi (Vasas) — Sándor (MTK), Hidegkúti (MTK), Tichy (Honvéd), Gilicz (Szeged), Fenyvesi (FTC) összetételű csapat 1:2 arányú vereséget szenved. A kezdet tehát nem valami bíztató, de a vezetés nem esik kétségbe, s végül is *Bulgária* kétszeri legyőzése és a *norvégok* elleni visszavágón aratott 5:0-ás győzelme után megnyílik az út az 1958-as svédországi VB felé. Ezeken a mérkőzéseken épülnek be a csapatba a következő évek kitűnőségei közül *Sárosi* és *Sipos*.

A közelgő VB nem sok jót ígér. Az új szövetségi kapitánynak, *Baróti Lajosnak* az akkori viszonyok között nem sikerült ütőképes együttest kialakítania. Erősen akadozik a csapatjáték, s néhány játékos egyéni teljesítménye is elmarad képességei mögött. A tapasztaltabbak, mint Grosics, Bozsik, Hidegkúti, Budai II, Sándor nem tudják magukkal ragadni azokat, akik mögött még csak néhány válogatott mérkőzés kevés tapasztalata áll. Így azután Svédországban nem tudunk a legjobb 8 közé kerülni...

A szövetségi kapitánynak persze senki nem tesz szemrehányást, sőt ösztönzést kap a további munkára. Baróti szorgalmasan dolgozik, s minden gondja az, hogy figyelemmel kísérje a bajnoki mérkőzéseken izmosodó tehetségek fejlődését, mert a cél: *Chile, az 1962-es VB*, ahol egy olyan magyar válogatottnak kell szerepelnie a világ közvéleménye előtt, amely ismét jó futballt játszik.

Mátrai, Sipos, Sárosi, Bundzsák, Berendi, az újonnan feltűnt *Göröcs*, majd *Albert* egyre fejlődik, *Kotász, Tichy, Fenyvesi* tudása egyre inkább gazdagodik, *Sándor* egyéni stílusa teljesen kivirágzik, *Grosicsra* és *Bozsikra* még mindig lehet számítani. És 1959 nyarán ez a csapat már legyőzi a VB ezüstérmesét, Svédországot. Belgrádban 4:2-es bravúros győzelmet arat a félelmetes jugoszlávok ellen. A Népstadionban 8:0-ra lelépi Svájc válogatottját. Novemberben káprázatos játékkal arat diadalt 4:3 arányban a svájci világbajnok NSZK fölött, s vesz revansot az egykori érzékeny vereségért. S az év utolsó mérkőzésén Firenzében 1:1-es döntetlent ér el Olaszország ellenében. Most már ismét erősen pozitív a válogatott mérlege, s nagy megelégedést kelt, hogy sikerül az NDK és Hollandia ellenében bejutnia a chilei VB 16-os mezőnyébe 3 győzelemmel és 1 döntetlennel.

A VB helyszínével és a dél-amerikai futballal való ismerkedés célját szolgálja az 1961-es decemberi portya a tengeren túlra. Ez nagyon rosszul kezdődik: Santiagóban *Chile* 5:1-re győzi le Baróti csapatát, néhány nap múlva azonban a visszavágón már 0:0, ami azért is emlékezetes, mert itt mutatkozik be a középhátvéd posztján *Mészöly, Sipos* pedig a beállós szerepkört veszi át. Uruguay-al Montevideóban 1:1 az eredmény. E mérkőzés visszavágójára 1962. április 18-án kerül sor, ami azért felejthetetlen, mert ezen a találkozón búcsúzik a csapattól és a közönségtől a 100. válogatottságát ünneplő Bozsik József, aki végig hű maradt a címeres mezhez, és szeretett egyesületéhez a Bp. Honvédhoz.

Ezután még egy győzelem a török válogatott fölött, s elindul a gárda Olaszországon át Chilébe... Az olasz előkészületi mérkőzések váratlanul gyengén sikerülnek, s kissé rossz a hangulat a VB színhelyén. Mind-

addig, amíg el nem kezdődnek az ottani edzőmeccsek. Svájc ellen már úgy megy a játék a rengói edzőmérkőzésen, mint a parancsolat. Aztán következik a rajt, mindjárt *Anglia* az ellenfél, a VB nagy favoritja.

A fiatal magyar csapat — *Grosics — Mátrai, Mészöly, Sárosi — Solymosi, Sipos — Sándor, Rákosi, Albert, Tichy, Fenyvesi dr.* — alapos leckét ad az angoloknak technikából, taktikából s a VB első nagy meglepetését okozva, Tichy és Albert góljával 2:1-re győz! A magyar válogatott egyszeriben kedvenc és esélyes lesz.

A második mérkőzésen sziporkázó csatárjátékkal, amelyben sérüléséig Göröcs a csillag, 6:1 a magyar győzelem aránya a kitűnő védelemmel rendelkező Bulgária ellen.

Argentína a harmadik ellenfél. Ezen a meccsen elég a döntetlen, fiaink ezt teljesítik is, az eredmény 0:0. Benn vagyunk a legjobb 8 között, s ezzel már teljesül az otthoni cél. De mi többet szeretnénk. S a szakembereknek az a véleménye, hogy akár a döntőig is eljuthatunk, olyan jó benyomást kelt a csapat.

Örülünk, hogy Csehszlovákia az ellenfél a négy közé jutásért, hisz ellenük általában megy a játék... A sajtó munkatársai kiszámítják, hogy magyar—brazil döntő lesz... S aztán 1962. június 10-én így zajlik le ez a mérkőzés: az első percekben ideges, kapkodó, egymással ismerkedő, nem nagy iramú játék. Egy csehszlovák támadást Masopoust indít, labdája a lesgyanús helyzetből induló *Scherer* birtokába jut. Grosics menetközben reklamál, de a csehszlovák csatár továbbfut, s gyengén elrúgott, de a hosszú sarokra tartó labdáját a vetődő magyar kapus már nem képes elérni. Tulajdonképpen senki nem tekinti tragikusnak ezt a gólt. Sem a szakemberek, sem a magyaroknak szurkoló rancaguai közönség. De *Schroiff*, a csehszlovák kapus mindent véd. A második félidőben felbillen a pálya a magyar fölénytől. Percenként futnak a fergeteges támadások és zúgnak a lövések, de Schroiffnak ezen a napon nem lehet gólt rúgni... Egyedül *Tichy* Lajos szabadrúgásból lőtt bombáját nem tudja hárítani: a labda a felső lécről levágódik a gólvonal mögé, — ezt viszont a játékvezető nem veszi észre, pedig a partbíró is jelzi... Marad az eredmény, s a magyar csapat kiesik... A csehszlovákok viszont bejutnak később a döntőbe és ott nagyszerű küzdelmet vívnak a brazilokkal, a chilei VB győztesével...

A magyar válogatott a chilei VB alkalmával általános elismerést kelt, annak ellenére, hogy nem sikerült a legjobb 4 közé jutnia. Idehaza sem elégedetlenkednek a szurkolók, hiszen az együttes a vártnál jóval többet nyújtott.

Ennek az időszaknak nagy eredménye, hogy egymásután beérik néhány átlagon felüli képességű labdarúgó a fiatalok közül, akikre majd az 1966-os VB csapatát fel lehet építeni. *Albert* kivételes technikájával és gólképességével; *Rákosi* határtalan lelkesedésével és munkabírásával, *Mészöly* egészen páratlan fejelőkészségével, Sipos atletikus képességeivel és nagyszerű helyezkedési érzékével; Mátrai gyorsaságával és becsúszó szereléseivel; Solymosi lelkes megbízhatóságával és szabadrúgásaival; aztán a legújabban érkezettek közül a két kitűnő fiatal csatár: Bene és Farkas különleges gólképességükkel mind-mind azt igazolják, hogy 1962 végére már rendelkezünk néhány olyan válogatott játékossal, aki meghatározója lehet a következő évek formálódó csapatának.

A mérleg sohasem lett nagyon rossz

Ha számba vesszük azt az 57 mérkőzést, amit az ellenforradalom után, 1957-től 1962 végéig játszik a magyar válogatott, akkor megállapíthatjuk, hogy a mérleg nem rossz. Sőt, a körülményekhez képest jónak mondható. Leszámítva egy-egy rövidebb szakaszt — főleg az 1958-as VB-t, amelyen még a szerény várakozásnál is gyengébben játszanak fiaink —, csapatunk becsülettel helytáll. Ez a helytállás persze nem mérhető a korábbi nagy együttes értékével, de az aránylag rövid időn belül felépülő csapat talán még többet is nyújt a vártnál.

Balról: Grosics, Budai II, Hidegkúti

Az 57 találkozóból 32 esetben kerül ki győztesként, 12 alkalommal döntetlent vív ki és 13 vereséget szenved, 123 adott góljára az ellenfelek 68-cal válaszolnak.

•

A tárgyalt időszakban a bajnokságot több ízben szervezik át. A bajnoki címért vetélkedők között a Bp. Honvéd — Vörös Lobogó páros mérkőzésnek is vége szakad. Új nevek jelennek meg az élen. Így azután ha a bajnokság 1956 után nem is lesz a korábbiénál színvonalasabb, izgalmasabbá, mozgalmasabbá válik. E változások történetéről a következő számunkban.

Az 1954. évi VB-n, a magyar—brazil mérkőzésre bevonul a két csapat. Balról Bozsik, Grosics, jobbról Bauer, Julinho

Bozsik József, aki 1962. április 18-án az Uruguay elleni 1:1-es mérkőzésen századszor öltötte magára a válogatott csapat mezét

A Dunántúl egyik

A szombathelyi vasutasoknak már megvolt a maguk Haladás Dal- és Önképzőköre, s ennek égisze alatt 1919-ben már sportolgattak a tagok, de csak szervezetlenül, rendszertelenül. A kultúregyesületnek keretében 1920-ban alakult meg hivatalosan a sportkör, ahogy akkoriban mondták, a sport-tagozat. A sportolók hamarosan függetlenítették magukat az alapszervezettől, felvették a Szombathelyi Haladás Vasutas Sport Egyesület nevet és egyesületi színül a zöld-fehéret választották.

Először a nyugati kerületben

A megalakulás elsősorban az akkori MÁV Javítóműhely dolgozóinak érdeme, akik közül *Szabó Ferenc, Király Antal, Tendli János* és *Herlicska Róbert* szerzett nagy érdemeket az egyesület felvirágoztatásában. A kidolgozott alapszabály értelmében a sportkör elnöki tisztsége a mindenkori MÁV műhelyfőnököt illette meg, így az első elnök *Horváth Jenő*, ügyvezető elnök pedig *Gráf Frigyes* főmérnök lett.

— *Szombathelyen* — ez köztudomású — *már előzőleg is működtek sportegyesületek* — emlékszik vissza *Hegyi Gábor*, aki három évvel az alapítás után már tagja volt a Haladásnak. — *Az amatőr Vasvármegyei SE, a Vasparipa SK, az SZSE, a SZAK, az SZTE és a többiek mellett a profi bajnokságban is szereplő, de rövid életű Sabaria. Ez utóbbi jónéhány kiváló labdarúgót adott a magyar válogatottnak is, mint például Weinhardt, Stófián, Krutzler, Holczbauer, Mészáros, Prém, Nagy János. Visszatérve a Haladásra, érdemes elmondani, hogy az alapításkor csak néhány szakosztály kezdte meg működését. Elsősorban természetesen a labdarúgást karolták fel, azután az atlétikát és a birkózást. Tulajdonképpen már a megalakulás előtt, a Tanácsköztársaság idején is élt a futballcsapat, s két-három játékosa helyet kapott a Szombathelyen vendégszereplő magyar B-válogatott elleni városi válogatottban. Erről a város saját szaklapja, a Szombathelyi Sport is elismerően írt.*

A Haladás — amelynek első szakosztályvezetője *Szabó Ferenc*, első edzője *Dénes József* lett — először a nyugati kerület szombathelyi alosztályában játszott s egy-két éven át a harmadik helyen végzett. Az egyesületnek kezdetben nem volt saját pályája, ezért az SZSE-pályát bérelte ki edzésekre, s bajnoki mecscsekre is, amikor pályaválasztó volt. 1923-ban építették fel a Rohonczi úti sporttelepet, salakos futballpályával, amit csak évekkel később füvesítettek.

Bajnoki mérkőzés előtt, 1925-ben. Az ülő sorban a sötétinges Haladás. Balról: Borsodi, Boda, Pekker, Iván, Dénes József edző, Király Antal sz. o. elnök, Nagy Mihály sz. o. vezető, Kovács Lajos intéző, Marth, Sas, Nagy A., Gazdag. Elöl: Halmai, Pintyőke, Nagy I

De jó kis csapat, 1962—63-ból... Álló sor, balról: Molnár I, Ekler, Mester, Kunos, Szarka, Győri-Kiss, Tölgyesi József edző. Guggol: Tóth Z, Nagy, Márkus, Földi, Molnár II

Baumann, Bujtor I, Gazdag, Boda...

A nyugati kerületben a legjobb csapatokból 1923-ban megalakították az egységes I. osztályt. Itt 1927-ben, majd 1928-ban bajnokságot nyert a már Sz. MÁV néven szereplő együttes. Az országos döntőben azonban nem boldogultak, miként később, az 1932—33. évi döntőben sem. 1936 aztán nevezetes év volt az ismét Haladás nevet felvett egyesület életében. A Nemzeti Bajnokság bevezetésével minden amatőr csapat előtt megnyílt a lehetőség, hogy egyre feljebb jusson. A negyedik nyugati bajnokság kivívása után az amatőr bajnoki döntőkre került sor. A DVTK ellen Diósgyőrben rendezett első mérkőzésre ebben az összeállításban állt fel a gárda:

Baumann — Iván, Borsodi — Bujtor I, Halmai, Klopfer — Szabó, Gazdag, Kiss, Paár, Boda.

1:0-ra vezettek, de a mérkőzést a közönség miatt nem lehetett befejezni, mert a nézők egy része betódult a pályára. Az új meccset idehaza, hosszabbítás után, 3:2-re megnyerték, végül a döntők döntőjén, a Szolnoki MÁV ellen 2:0 arányban diadalmaskodtak.

Az NB I-ben

Az 1936—37-es bajnokságban, fennállása első NB I-es évében a 12. helyen végzett a Haladás a tizennégyes mezőnyben, s így a — kiírás értelmében — kiesett. A második vonalból — amit először NBB-nek, majd NB II-nek neveztek — hamar visszajöttek az első osztályba s az 1939—40-es esztendőt már a 11. helyen zárták. Erről az időszakról a szombathelyi sportélet egyik nagy alakjával,

erőssége a Haladás

Koroknai Gézával beszélgettünk. Koroknairól annyit: 1936-ban ifistaként játszott a Haladásban, 1938-tól tíz éven át az első csapat labdarúgója volt, később edzője, 1967-ben elnöke lett az egyesületnek s e tisztségét öt éven át viselte.

— Ekkor már két évet töltöttünk el egyhuzamban a legjobbak között. Edzőnk Marth József volt, szakosztályvezetőnk Detre Gyula, intézőnk Király József. Megfiatalított csapatunkban egész sereg remek focista szerepelt. Tölgyesi, Piller, Szalai, Deszke, Lovász, Morócz, Kalotai és mi többiek ugyancsak lelkesen küzdöttünk. Mindkétszer döntetlent értünk el az előző évi bajnokkal, a híres Újpesttel szemben mégis kiestünk.

Aztán megint visszakerültek, s 1943-ban ismét kiestek. 43—44-ben az NB II Nyugati csoportjában nem sikerült ugyan az első helyen végezniök, de a harmadik hely is szép teljesítmény volt. És ismét felnevelődött néhány tehetséges játékos, mint a gyors *Szabó Imre*, meg *Varga Ferenc*, a nagy építő, a „Cserga", aki különösen a felszabadulás utáni években vált — méltán — a szombathelyi szurkolók egyik kedvencévé.

Saját háló- és étkezőkocsi — tehervagonból

A felszabadulás hozta meg a Haladás labdarúgó szakosztályának újjászületését is. A szovjet városparancsnokság nyújtotta az első jelentős segítséget a sportolóknak. Élelmiszerrel, létesítményekkel, közlekedési eszközökkel. Lassan-lassan rendeződtek a Haladás sorai és a felszabadulás évének őszén már az MTK alaposan megerősített csapatát is vendégül látták. A kék-fehéreknek és más vendégcsapatoknak is olyan kényelmes közlekedést és kitűnő ellátást biztosítottak, amilyenre fővárosi csapat nemigen lett volna képes. A MÁV üzletvezetőségtől remek állapotban levő tehervagont kaptak, ezt szinte szabályos háló- és étkezőkocsivá alakították át. Tizenhat ágy kapott benne helyet, ebédlőasztal, székek, fogasok. Irigyelték is ezért a többiek a Haladást! Az MTK-t különben 4:2-re győzték le, ezzel a csatársorral: *Szabó, Fejes, Varga, Koroknai, Lovász.* Pár nappal később *Gallowich Tibor* szövetségi kapitány és *Jávor Pál*, a válogatott akkori, ideiglenes edzője éppen a jó játék hallatára hívták meg a válogatottba a fiatal jobbszélsőt, *Szabó Imrét.* S az augusztus 20-i, Üllői úti magyar—osztrák találkozón (a másodikon, az előző napit 2:0-ra nyertük), amelyiken 5:2-re győztünk, Szabó volt a magyar együttes jobbszélsője. Ő tehát az első szombathelyi labdarúgó, aki a megújult magyar labdarúgás első válogatottjában helyet kapott.

1945—46-ban a tizedik, a következő évben a tizenegyedik helyen végzett a csapat a legjobbak között, 47—48-ban pedig az elismerésre méltó hetedik helyet harcolta ki a gárda. Ekkor vette át *Rákli Kálmán* a szakosztály vezetését, *Nagy Lajos* lett az intéző és *Sós Károly* az edző. A tizenhetes mezőnyű NB I-ben elért hetedik helyezéssel egyszersmind a vidék legjobb csapata címet is elnyerték a zöld-fehérek.

Hősi küzdelem a bennmaradásért

— Nagyszerű csapat alakult ki — magyarázza Rákli Kálmán, aki még hosszú éveken át működött eredményesen az egyesület, illetve a szakosztály vezetésében. — *A kitűnő Gallowich Tibi egyszer szombathelyi aranycsapatnak nevezte az akkori együttest, amelynek egyik nagy erőssége és erénye az volt, hogy kilencvenöt százalékban szombathelyi játékosokból állt. A későbbi években általában a mezőny második felében végzett a társaság. Az újabb fejlődés, előrelépés 1952-ben következett, amikor Haladásról Lokomotívvá változott az egyesület neve. Ekkor már nem Sós Károly volt az edző, nem is az utána következett Kiss Jenő (a hajdani, nagyszerű játékos), hanem Bodola Gyula. Új tehetségek tűntek fel, mint Kolesánszky, Czigony, Bella és Horváth György, a nagyválogatottba is bekerülő kapus. Az 1954-es esztendő emlékezetes marad a játékosok számára, hiszen három fordulóval a befejezés előtt, szerény 18 pontjával az utolsóelőtti helyen állt*

Az 1967. évi együttes a tatai alapozáson. A hátsó, álló sorban, balról: Szarka, Juhász Pál gyúró, Tátrai Sándor edző, Németh L., Mester, Homolya, Németh M., Gyarmati, Márkus. Középső sor: Turai (félig leguggolva), Szabó B., Szántay, Tormási, Király. Elöl: Iszak I, Gangl, Himer, Hegedűs, Dalnoki, Tóth Z.

Az 1969. évi együttes, a tatai edzőtáborban. Álló sor, balról: Gyarmati, Juhász gyúró, Homolya, Sali, Halmosi, Gangl, Farkas, Mursits, Kulcsár, Mester, Papp Lajos másodedző. Guggol: Szántay, Pintér, Szabó, Bokor, Rátkai, Németh L, Pék, Iszak II, Némethi, Iszak I

A Haladás jelenlegi csapata. Álló sor, balról jobbra: Laky László egyesületi elnök, Békei, Hauzer, Kovács, Horváth Árpád, Sárosi László vezetőedző, Farkas, Szabó, Halmosi, Szarka, Hegyi Oszkár technikai vezető. Guggol: Kulcsár, Balogh, Fedor, Horváth Zoltán, Fischer, Bíró, Király, Balogh Gyula gyúró

a csapat. És milyen ellenfelek voltak hátra! A Bp. Vörös Lobogó, a tíz válogatottat adó Bp. Honvéd és az ötödik helyen álló Dorog. Körmendi-Baumann Gyula edző ezt a csapatot küldte pályára: Horváth — Nyírő, Tarr, Szöllősi — Kulcsár, Dombai — Papp, Varga, Bencsics, Szakály, Kolesánszky. Óriási taktikai küzdelemben 2:1-re nyertek a Gellért, Kovács II-t, Kovács I-et, Börzseit, Lantost, Sándort, Palotást felvonultató MTK ellen — Budapesten! Aztán 2:1 a Bp. Honvéddal szemben, ugyancsak a fővárosban. A Dorog ellen 1:1 és a vele járó egy pont már csak „ráadás" volt.

Két éven át Törekvés néven szerepeltek — közepesen —, 1957—58-ban kapták vissza, most már véglegesen, a Haladás nevet. *Kiss Gábor* viselte az edzői tisztséget. Az eredményes nevelőmunka nyomán ismét jöttek az új tehetségek. *Molnár Sándor, Novák Dezső, Ekler József, Polgár József, Pém Csaba, Tóth Zoltán,* később *Molnár Dezső.*

Szarka Zoltán, Ferencváros—Haladás mérkőzésen

Kitűnő edzők irányításával

— *1957—58-ban a nyolcadik helyen végeztünk* — mondja Ekler József, az egykori fedezet, aki ma a Haladás-fiatalok egyik oktatója. — *1960-ban viszont kiestünk az első osztályból és két évet az NB II-ben töltöttünk. Itt először Turay András volt az edzőnk, majd Tölgyesi József, később Szöllősi Emil, Velekei Ferenc és Albert Józsi bácsi. Vele küzdöttük vissza magunkat az NB I-be, pedig ekkor már eltávozott a csapatból Komora, Novák és Molnár Dezső is. Két saját nevelésű fiatal, Halmosi és Szabó Sanyi vált ez időben a csapat erősségévé.*

1963 elég szomorú éve volt az egyesületnek, hiszen a csapat megint kiesett és csak 1967-ben kezdhette újra a legjobbak között a bajnoki esztendőt. Vezetőedzőnek *Tátrai Sándort* szerződtették, a többi, immár 6 csapat és mintegy 90 játékos edzéseit *Baumann-Körmendi Gyula, Velekei Ferenc* és *Varga János* irányította. Mérsékelt helyezések következtek, sőt a 71—72. évi bajnokságot az utolsó helyen zárták, s így kiestek. A következő évben — *Palicskó Tibor* vezetőedző irányításával — óriási küzdelemben, két pont előnnyel végeztek (a Dorog előtt) az első helyen. A legtöbbször ezek a fiúk játszottak: *Szarka (Mursits)* — *Szántay, Pék, Gyarmati, Németh L., Kulcsár, Bíró, Bokor, Szabó, Király, Hauzer, Farkas, Iszak, Rátkai, Stieber.*

Palicskó után előbb *Fehérvári Alfréd*, majd *Thomann Antal* vette át a gárdát, most pedig már *Sárosi László*, a hajdani sokszoros válogatott balhátvéd végzi a vezetőedző nehéz, felelősségteljes munkáját. Az idei eredmények mutatják, milyen eredményesen, milyen sikeresen. *Halmosi Zoltán*, a csapat válogatott középpályása érthetően boldog:

— *A csapat fiatalítása már Palicskó Tibi bácsi alatt megkezdődött s most ott tartunk, hogy a gárda életkora a legjobb. Laci bácsi irányításával nagyon lelkesen, becsületesen dolgozunk, mert tudjuk, hogy tartósan jó eredményt csakis erős, sok munkával érhetünk el. Nagyszerű fiataljaink vannak, Fischer, Kereki, Kovács, Kiss, akik erősségei a csapatnak. S olyasminek nem szabad többé előfordulnia, mint tavaly, amikor az utolsó meccsen biztosítottuk a bennmaradást.*

Stadionavató — EB-selejtezővel

A Haladás pompás, új sporttelepét tavaly országok közti válogatott mérkőzéssel — a Magyarország—Luxemburg találkozóval — avatták fel, zsúfolt nézőtér előtt. A továbbfejlődés lehetőségei tehát biztosítottak, noha egy edzőpályára még feltétlenül szükségük van.

Sárosi Lászlónak *Török Péter* segít a felnőtt első csapatnál, a tartalékokkal *Rátkai László* foglalkozik, a sportiskola keretében működő ifjúsági csapat edzője *Ekler József*, a második csapaté *Szántay István*, a harmadiké *Varga János* (a volt kapusuk). A serdülőknél a másik *Varga János*, aztán *Iszak Sándor, Szöllősi Emil* és *Fülöp Kálmán* dolgozik.

A Haladás vezetőin és játékosain kívül két érdekes szombathelyi sportemberrel váltok néhány szót. Felkerestem lakásán *Weinhardt-Vermes Ferencet*, a volt Sabaria ma 72 éves, egykori válogatott kapusát. Feri bácsi szeretettel beszél a Haladásról:

— *Korom miatt csak akkor megyek ki meccsre, ha nagyon szép az idő, egyébként a rádióból meg a tévéből ismerem a csapat játékát, no meg a szaksajtóból. Ha megbecsülik magukat, még sok szép eredményt érhetnek el ezek a derék fiatalok.*

Mentes Vilmos, a Kanizsai Dorottya Gimnázium igazgatóhelyettese szereti a sportot, benne a labdarúgást. Ezt, többek közt, azzal is bizonyította, hogy 350 (!) tanulójukat vitte ki a Luxemburg elleni válogatott viadalra, tízforintos belépőjegyel! A tanulók zöme — leány volt!

— *A Haladás bajnoki mérkőzéseire is kijárunk* — hangoztatja Mentes Vilmos — *és szurkolunk a legényeknek.*

Az iskola azonban nem minden diákot visz ki a mérkőzésekre, hanem csak azokat, akiknek a tanulmányi előmenetele legalábbis kielégítő. S a „dorottyások" biztatását gyakran lehet hallani szombatonként a Rohonczi úti stadion nézőterén.

Szűcs László

Tavaszi pályázatunk eredményét a bajnoki idény befejezése után ismertetjük.

Két kontinens hírei

A barcelonai „párbaj" *Cruyff* győzelmével végződött. Hat hónapja viaskodott *Hennes Weisweiler* nyugatnémet edzővel, s „WW"-nek kellett távoznia. (Ez volt a beceneve a katalán fővárosban.) Azaz pontosabban az NSZK-s szakembernek talán nem is kellett volna mennie, de nem bírta idegekkel:

— *Nyugodtan maradhatnék* — mondotta —, *de teljesen lehetetlennek tartom, hogy még egy idényt végigdolgozzak Cruyffal*...

Az otthoni, a Liverpooltól, az UEFA Kupában elszenvedett 1:0-ás vereség után robbant a bomba. Meglepetésre a Barcelona vezetői azonnal elfogadták „WW" lemondását, s néhány nap múlva újabb egyéves szerződést írattak alá a háromszoros Aranylabdás holland sztárral, s nem is akármilyen összegért...

A „győztes" tehát a nagy vetélkedőben Cruyff lett. Közönsége kedvében igyekezett ezzel járni a klub elnöke, *Montal*, nem mindenkinek tetszett azonban a végső megoldás, több játékosnak sem.

Cruyff honfitársa *Neeskens* kijelentette:

— *Nekem soha nem volt problémám Weisweilerrel. Nem követelt lehetetlent. Én a legteljesebb egyetértésben játszottam szakmai irányítása alatt a „spanyolokkal", Rexach-al, Marciallal, Asensivel és a többiekkel. Nem ezt érdemelte*...

A Barcelona az idén nem lesz spanyol bajnok. Hogy a nemzetközi porondon tudjon maradni, ahhoz legalább otthoni kupagyőzelmet kell aratnia, ami egyáltalán nem látszik könnyű dolognak.

Montal, klubelnök pedig egyre inkább gondol a jövőre, főleg a szakmai vezetés megnyugtató megoldására. Minden bizonnyal a francia *Lucien Muller* lesz az FC Barcelona új edzője az 1976—77-es idényben, aki igen jó névnek számít a spanyol labdarúgásban, hiszen a „nagy Real" játékosa volt — gondolták sokan. Azután mégis Rinus Michels ment vissza. Ő kijön Cruyffal.

Itt sem Vogts, sem Cruyff nem „csendes"...

Vogst ma még az ötödik...

Amíg Cruyff körül zajlik az élet, addig *Berti Vogts*, a Borussia Mönchengladbach kitűnő hátvédje szép csendben egyre inkább feljebb halad a nyugatnémetek válogatottak örökranglistáján. A spanyolok elleni madridi EB negyeddöntő első mérkőzésen már 70-szer húzta magára a válogatott mezt, ami azt jelentette, hogy az örökrangsorban az ötödik helyre jött fel, a jubileumi, századik válogatottságához közelítő *Beckenbauer*, valamint *Wolfgang Overath* (81), *Uwe Seeler* (72) és *Paul Janes* (71) mögé. Nagy a valószínűsége, hogy hamarosan „bronzérmes" lesz...

Vogts egyébként *Helmut Schön* egyik legbiztosabb játékosa, akire mindig számíthat. 1967-től harcolta ki magának a jobbhátvéd helyet, s azóta rendületlenül tartja. Érdekesség, hogy Vogts, aki egy év múlva már a harmadik „X"-et is eléri, még mindig nőtlen.

— *Akkor nősülök meg* — szokta mondani —, ha majd befejezem aktív sportpályafutásomat. — Amíg ilyen kitűnő erőállapotban és jó formában van, a német lányoknak bizony még hosszasan kell várakozniuk...

Vogts egyébként eddigi legnagyobb ellenfelének Uwe Seelert tartotta, míg a mai csatárok közül Cruyffot értékeli a legtöbbre.

Gre-No-Li

A Milan szurkolói nagy nosztalgiával gondolnak a régi szép időkre, amikor csapatuk a jelenleginél sokkal nagyobb szerepet játszott az olasz bajnokságban, és hétről hétre sok örömet szerzett a klub rajongóinak. Ezzel kapcsolatosan igen sokszor kifejtik azt a véleményüket is, hogy jó lenne, ha megint megnyitnák a sorompót a külföldi játékosok előtt, mert csak így tudják elképzelni, hogy kedvenceik ismét az élre kerüljenek. Sokat emlegetik a régi szép időket, amikor a Milan több bajnokságot nyert, s szerepelt kitűnően a nemzetközi porondon — persze európai nagyságokkal. Különösen a svéd sztárok lopták be magukat a milánóiak szívébe, máig is sokszor emlegetik a Gre—No—Li hármast, amely rövidítés a számukra felejthetetlen Gren, Nordahl III és Liedholm szereplését jelentette. Igen sok külföldi játékos megfordult egyébként az AC Milannál, s egy legutóbb közzétett statisztika szerint ez volt közöttük a rangsor:

A Gren, Nordahl, Liedholm belsőhármassal (a képen Liedholm, Nordahl III, Gren sorrendben) csak egyszer nyert bajnokságot a Milan, 1950—51-ben. 1954—55-ben újabb bajnokság, de ekkor már a hármas megbomlott. Csak Liedholm és Nordahl maradt, s jött Schiaffino. Legtovább Liedholm bírta, ő még Altafinivel is játszott egy csapatban

Liedholm (svéd) 359 mérkőzés, 81 gól
Nordahl (svéd) 275 mérkőzés, 210 gól
Schnellinger (NSZK) 242 mérkőzés, —
Altafini (brazil) 205 mérkőzés, 120 gól
Schiaffino (uruguayi) 149 mérkőzés, 47 gól
Sormani (brazil) 134 mérkőzés, 45 gól
Gren (svéd) 133 mérkőzés, 38 gól

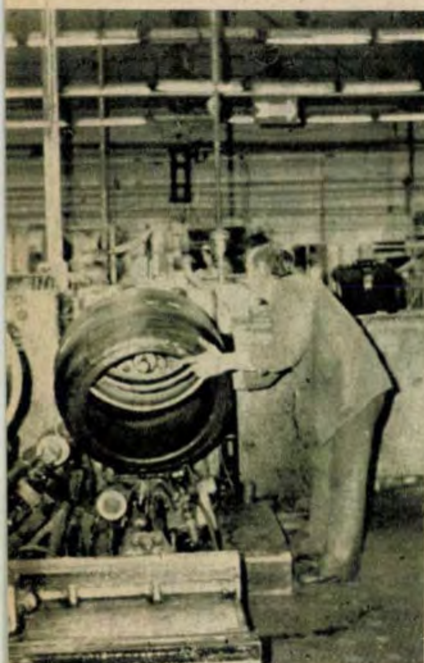
Figueroa — Dél-Amerika Aranylabdása

Európához hasonlóan Dél-Amerikában is mindig megválasztják az év legjobb labdarúgóját. Az „El Mundo" caracasi szaklapban 17 labdarúgó szakíró szavazta meg a Latin-amerikai kontinens legjobbjait, s az elsőséget a brazil Porto Alegrében játszó *chilei Figueroa* szerezte meg 50 ponttal. A további sorrend:

2. *Norberto Alonso* (River Plate, Buenos Aires) 24 p.
3. *Fernando Morena* (Penarol, Montevideo) 23 p.
4. *Nelinho* (Cruzeiro, Belo Horizonta) 20 p.
5. *Luis Pereira* (Atletico Madrid) 16 p.
6. *Hugo Sotil* (Barcelona) 12 p.

Hoffer József

Érettségizettek és szakma nélküliek
figyelem!

TAURUS ABRONCSGYÁR fejlesztés alatt álló korszerűen felszerelt üzemeibe felvesz férfi, női dolgozókat, akik a 18. életévüket betöltötték háromműszakos munkákra.

Három szabadnap!

Kiemelkedő kereseti lehetőség. Szakmunkásképzés, továbbtanulási lehetőség.

Munka utáni szórakozás, pihenés céljára vállalatunk üdülőkkel, sportpályával, könyvtárakkal és modern KISZ pinceklubbal rendelkezik.

Vidéki lakosok részére útiköltséget térítünk, szállást biztosítunk havi 100—160 Ft-ért.

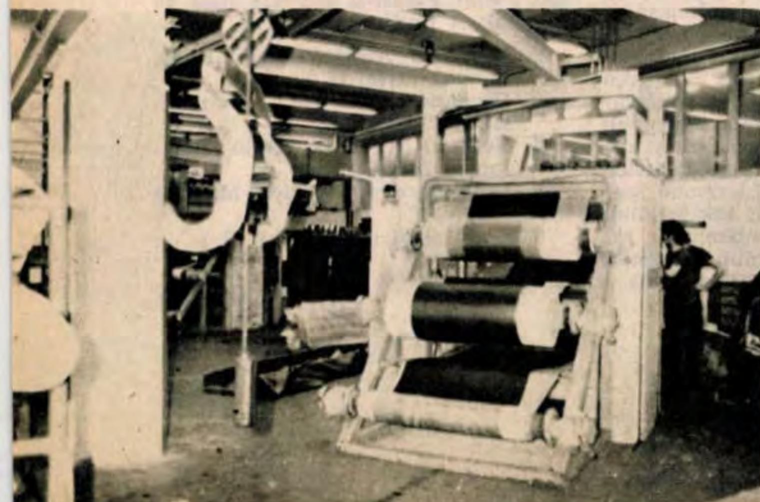
Jelentkezés esetén bővebb felvilágosítást ad a gyár munkaügyi főosztálya:

1965 Budapest VIII., Kerepesi út 17.

A Keleti pályaudvar mellett.

Telefon: 342-385.

GAZDAG ÁRUVÁLASZTÉK UDVARIAS KISZOLGÁLÁS!

Fürdőszoba-berendezések, felszerelések

Víz- és gőzszerelési anyagok

Alumínium-, horgany- és ólomlemezek

Ólomnyomó- és lefolyócsövek

PVC csövek és idomok

Észak-budai Munkás Áfész Iparcikkboltja

Budapest XII., Lékai tér 11.

Nyitva: 8—16
szombaton: 8—13.

Telefon: 851-821

BEK

Védő. 1955 és 1960 között ötször egymásután: **Real Madrid** (spanyol); 60—61 és 61—62: **Benfica** (portugál); 62—63: **Milan** (olasz); 63—64 és 64—65; **Internazionale** (olasz); 65—66: **Real Madrid**; 66—67: **Celtic** (skót); 67—68; **Manchester U.** (angol); 68—69: **Milan**; 69—70: **Feyenoord** (holland); 70—71, 71—72, 72—73: **Ajax** (holland); 73—74, 74—75: **Bayern München.** (ny. német); **1975—76, a huszonegyedik év.** (Valamennyi párharcnál, valamennyi fordulóban a feljebb álló jatszott előbb otthon. Rövidítések: h = hosszabítás után, ig = idegenben rúgott góllal, t = 11-essek jutott tovább.)

	1. forduló	2. forduló	Negyeddöntő	Elődöntő	Döntő
Mönchengl. (nynémet) Innsbruck (osztrák)	Mönchengl. 1:1, 6:1				
CSZKA (bolgár Juventus (olasz)	Juventus 1:2, 2:0	Mönchengl. 2:0, 2:2			
Slovan B. (csehszl.) Derby (angol)	Derby 0:1, 3:0				
Real M. (spanyol) D. Bukarest (román)	Real Madrid 4:1, 0:1	Real Madrid 1:4, 5:1 h	Real Madrid 2:2, 1:1 ig		
Benfica (portugál) Fenerbahce (török)	Benfica 7:0, 0:1				
Ú. Dózša (magyar) Zürich (svájci)	Ú. Dózsa	Benfica 5:2, 3:1			
Malmö (svéd) Magdeburg (NDK-beli)	Malmö 2:1, 1:2 t				
Jeunesse (luxemb.-i) Bayern M. (nynémet)	Bayern 5:0, 3:1	Bayern 0:1, 2:0	Bayern 0:0, 5:1	Bayern 1:1, 2:0	
Olümpiak. P. (görög) D. Kijev (szovjet)	Kijev 2:2, 1:0				
O. Nikozia (ciprusi) Akranes R. (izlandi)	Akranes	Kijev 3:0, 2:0			
Koppenh. BK (dán) Etienne (francia)	Etienne 2:0, 3:1				
G. Rangers (skót) Bohemian (ír)	Rangers 4:1, 1:1	Etienne 2:0, 2:1	Etienne 0:2, 3:0		
Floriana (máltai) Hajduk (jugoszláv)	Hajduk 5:0, 3:0				
Molenbeek (belga) Viking (norvég)	Molenbeek 3:2, 1:0	Hajduk 4:0, 3:2			
Kuopio P. (finn) Ruch Ch. (lengyel)	Ruch 2:2, 5:0				
Linfield (é.-ír) PSV Eindhoven (holl.)	Eindhoven 2:1, 8:0	Eindhoven 3:1, 4:0	Eindhoven 0:2, 3:0	Étienne 1:0, 0:0	**Bayer Etienne** (Glasgow)

KEK

Védő: 1960—61: **Florentina** (olasz); 61—62: **At. Madrid** (spanyol); 62—63: **Tottenham** (angol); 63—64: **Sporting Lisszabon Lisszabon** (portugál: 64—65: **West Ham** (angol); 65—66: **B. Dortmund** (NSZK-beli); 66—67: **Bayern München** (NSZK-beli); 67—68: **Milan** (olasz) 68—69 **Slovan Bratislava** (csehl.); 69—70: **Manchester C.** (angol); 70—71: **Chelsea** (angol); 71—72: **G. Rangers** (skót); 72—73: **Milan**; 73—74: **Magdeburg** (NDK-beli); 74—75: **Dinamo Kijev** (szovjet). **1975—76, a tizenhatodik év.**

	1. forduló	2. forduló	Negyeddöntő	Elődöntő	Döntő
Sp. Trnava (csehszl.) Boavista (portugál)	Boavista 2:0, 3:0				
Valur Reyk. (izlandi) Celtic (skót)	Celtic 2:0, 7:0	Celtic 0:0, 3:1			
Besiktas (török) Fiorentina (olasz)	Fiorentina 3:0, 3:0				
Panathi. (görög) Zwickau (NDK-beli)	Zwickau 2:0, 0:0	Zwickau 0:1, 1:0 t.	Zwickau 1:1, 1:0		
Rapid Buk. (román) Anderlecht (belga)	Anderlecht 0:1, 2:0				
Borac B. Luka (jugos.) Rumelange (luxemb.)	Borac 9:0, 5:1	Anderlecht 3:0, 1:0			
Wrexham (walesi) Djurgarden (skót)	Wrexham 2:1, 1:1				
Skeid O. (norvég) Rzeszów (lengyel)	Rzeszów 4:1, 4:0	Wrexham 2:0, 1:1	Anderlecht 1:0, 1:1	Anderlecht 3:0, 2:0	
Sturm Graz (osztrák) Szlávia Sz. (bolgár)	Sturm G. 3:1, 0:1				
Haladás (magyar) Valletta FC (máltai)	Haladás 7:0, 1:1	Sturm G. 2:0, 1:1			
Basel (svájci) A. Madrid (spanyol)	A. Madrid 2:1, 1:1				
E. Frankfurt (nynémet) Coleraine (észak-ír)	Frankfurt 5:1, 6:2	Frankfurt 2:1, 1:0	Frankfurt 2:0, 1:0		
Home Fram D. (ír) Lens (francia)	Lens 1:1, 6:0				
Vejle (dán) Den Haag (holland)	Den Haag 2:0, 2:0	Den Haag 3:2, 3:1			
Ararát (szovjet) Famaguszta (ciprusi)	Ararát 9:0, 1:1				
Lahti Reipas (finn) West Ham U. (angol)	West Ham 2:2, 4:0	West Ham 1:1, 3:1	West Ham 2:4, 3:1, ig.	West Ham 1:1, 3:1	**Anderlecht 4:2** (Brüsszel)

Ez a magyar válogatott szerezte meg az első bécsi győzelmet — 1909-ben. Álló sor balról: Minder szöv. kap., Sebestyén, Kertész II, Koródy I, Schlosser, Borbás dr. Térdel: Bíró, Bródy, Vágó. Ül: Rumbold, Bihari, Szendrő

75 ÉV – 500 MÉRKŐZÉS

Ezzel a címmel jelenik meg júniusban a Labdarúgás különszáma.

A cím szinte mindent elárul, de mégis tegyük hozzá: 75 év sok-sok mérkőzésének érdekes pillanatait eleveníti fel ez a füzet. Több, érdeklődésre számot tartó nyilatkozatban is visszapergetjük labdarúgósportunk válogatott találkozóit.

●

Ismertetjük az országos válogatottunk mérkőzéseinek adatait, s összesítő táblázatban megtaláljuk: melyik ország ellen hányszor szerepelt együttesünk és milyen eredménnyel.

A legtöbbször szóhoz jutott játékosok névsorát a korábbi kiadásokhoz viszonyítva kibővítettük. A külön kiadásban a 100-szoros válogatott Bozsik József mögött még a hússzor szerepelteket is felsoroljuk.

●

Sok, eddig nem ismert vagy ritkán látott kép díszíti a különkiadást, amely 52 oldalon jelenik meg, s az ára 10 forint lesz.

●

Mint minden különkiadásunk, ez is csak a lapterjesztők útján kerül forgalomba, tehát lapunk előfizetői is csak ott szerezhetik meg.

●

Említettük: a különszám júniusban, mégpedig a Magyarország—Ausztria mérkőzés előtt jelenik meg:

75 ÉV – 500 MÉRKŐZÉS

Egy furcsa levél

Ha rejtett kamerák rögzítették volna azokat a pillanatokat, amikor az FC Lausanne elnöke felbontotta és olvasni kezdte a levelet, nyilván egy megdöbbent arc szerepelne a filmszalagon. Nem is lehet másképpen, hiszen a posta valóban nem mindennapi „írásos üzenetet" kézbesített a helyi sportvezetőnek.

A levél — amelyet az FC Lausanne labdarúgói írtak alá — a következőképen szólt: „Tisztelt elnök úr! Megértjük, hogy ön nem elégedett a csapat eredményeivel. Nekünk, a csapat játékosainak meggyőződésünk, hogy minden megváltozik, ha Pierre-André Chapuisat elhagyja az egyesületet. Nem tűrhetjük tovább az edzéseken és a mérkőzéseken tanúsított magatartását, viselkedését, amellyel megbontja a csapat jó szellemét, egységét. Gyenge szereplésünknek ez az alapvető oka és csak akkor fog megváltozni a helyzet, ha ő nem játszik többé a csapatban!"

Kiről is van szó? A ma 28 éves Chapuisat az utóbbi idők egyik legnagyobb labdarúgó ígéretének indult. Technikai tudása megfelelő gyorsasággal és keménységgel párosult, így hát korán helyet kapott a válogatott csapatban is. Tizennyolc alkalommal ölthette magára a svájci címeres mezt, de mégsem lett belőle igazi nagy játékos. Chapuisatnak ugyanis fejébe szállt a dicsőség, azt hitte, hogy neki mindent szabad. Ő lett a svájci labdarúgó élvonal fenegyereke, akinek ideig-óráig elnézték ugyan csínytevéseit, de aztán betelt a pohár. Az FC Lausanne középpályása több mérkőzésen is a kiállítás sorsára jutott, aztán már csak cserejátékosként kapott játéklehetőséget. Újabban pedig — mint az idézett levél is bizonyítja — már játékostársai is ellene fordultak.

A módszer — mármint a levél — természetesen bírálható és ezt teszi a svájci sportsajtó is. De abban, hogy idáig fajultak a dolgok, elmarasztalják az egyesület vezetőit is. A játékos most már nem szerepel az FC Lausanne együttesében, de ez egyelőre nagy változást még nem hozott. A levél elküldése utáni első mérkőzésen a lausanneiak 1:0-ra kikaptak saját pályájukon az FC Baseltől . . .

Ocwirk 50 éves

Bizony, múlik az idő! Így sóhajtottak fel az idősebb osztrák labdarúgó-rajongók, amikor az újsághírt elolvasták: Ernst Ocwirk 50 éves!

A nemzetközi futballvilág egyik kiemelkedő egyénisége a Duna bal partján elterülő elővárosban, Wien-Stadlauban ismerkedett meg a kerek bőrrel. A városka serdülőcsapatában kapott helyet és már kisiskolás korában feltűnt kivételes labdaérzéke. Nemsokára aztán a Floridsdorf AC együttesében szerepelhetett, de a második világháború megakadályozta, hogy szinte még gyerekfejjel a legjobbak közé kerüljön.

A néhai osztrák csodacsapat kapitánya, Pepi Smistik és mestere, Hugo Meisl fedezte fel az osztrák élvonal számára. A nagy világégés után két híres klub versengett az alig 19 éves játékosért, a bécsi Rapid és az Austria. Ocwirk az előbbit választotta és rögtön részt is vett új egyesülete edzésein. A Rapid-szurkolók boldogan dörzsölgették kezüket a nagyszerű szerzemény láttán, amikor „becsapott a bomba": Ocwirk az Austriához írta alá az igazolólapot. Az okot még ma is sűrű homály fedi, de az tény, hogy Ocwirk ezután örökre hű maradt a lila-fehér színekhez. A sok neves társ, kitűnő labdarúgó között gyorsan megtalálta helyét a tehetséges fiatal játékos. Stroh, Stojaspal, Melchior és a többiek nemcsak befogadták, hanem elő is segítették fejlődését.

Ocwirk beváltotta a szerepléséhez fűzött reményeket. Sokszor vezérelte diadalra az Austria csapatát éppúgy, mint a válogatottat, amelynek 1947-ben lett először tagja. Ez azért is emlékezetes mérkőzés maradt, mert Ausztria 5:1-re győzte le Olaszországot! Az első szereplést a nemzeti tizenegyben még 61 követte. Ocwirk sok alkalommal lépett a magyarok ellen is pályára és ugyancsak megkeserítette legjobbjaink számára ezeket a 90 perceket nagyszerű játékával. Pályafutásának nem is egy kiemelkedő állomását jegyezte fel a futballtörténelem — kapitánya volt a FIFA-válogatottnak, az Európa-válogatottnak az Európa-válogatottnak, tagja a VB-n bronzérmet szerzett osztrák válogatottnak.

Ocwirk játékospályafutását az osztatlan siker és a meleg elismerés övezte. Mindenütt nemes ellenfélként tisztelték, segítő barátként szerették.

Gerd Müller és Hoeness a Bayern—Real Madrid BEK-mérkőzés előtt együtt edzett Breitnerrel, a régi klubtárssal

MEGHALT A BEK! ÉLJEN A BEK!

ÚJ SZÍNEK

Minden évben új színekkel gazdagodik a BEK, azaz a Bajnokcsapatok Európa Kupája, hiszen új vagy régen látott csapatok kapcsolódnak be a küzdelembe. Bajnokok mennek, bajnokok jönnek. Ez a forgalom az 1976—77-es évre

már 1975 őszén elindult,

hiszen néhány országban tavaszi-őszi rendszerben folyik a bajnokság. Így már a múlt év őszén kiderült, hogy Dánia színeiben a Koppenhága BK helyére a Köge, Finnországból pedig a Kuopio Palloseura helyére a Turku került. Bajnoki címét viszont négy ország csapata védte meg. *Svédország: Malmö, Norvégia: Viking, Izland: Akrenas Reykjavik*... És újra indul a *Szovjetunió képviseletében a Dinamo Kijev*. A Szovjetunióban talán utoljára derült ki ilyen gyorsan, hogy melyik csapat kerül a BEK-be, hiszen 1976 őszén

áttérnek

az őszi-tavaszi rendszerre.

És a többi ország. Lesz-e igazi újonc? Lesz. Az olasz bajnokságot alighanem a Torinó nyeri. (Cikkünk írásakor egy forduló még hátra volt.)

1949. május 4-én Lisszabonból repülőgépen utazott haza az AC Torino labdarúgó gárdája. A gárda szót nem véletlenül használjuk, hiszen

18 játékos

volt a fedélzeten. A ködös, kedvezőtlen idő miatt a torinói repülőtér nem fogadhatta a gépet, s utasította a gép parancsnokát, hogy Milánóban szálljanak le. A gép vezetője ennek ellenére Torinóban akart landolni. Ez okozta a tragédiát, a rossz látási viszonyok miatt a gép Supergánál az ottani bazilikába ütközött. Mindenki meghalt...

A szerencsétlenül járt játékosok

túlnyomó többsége válogatott volt,

hiszen a Torino csapata akkoriban ötször egymásután nyerte az olasz bajnokságot, s néhány héttel előbb a Lisszabonban, Portugália ellen győztes (4:1), s a Madridban, Spanyolországban nyerő (3:1) olasz válogatottban

összesen nyolc

Torino játékos szerepelt: *Bacigalupo, Aldo Ballarin, Maroso, Rigamonti, Castigliano, Menti II, Loik, Valentino Mazzola*. Az életüket vesztettek között volt még néhány válogatott, mint *Dino Ballarin, Gabetto, Grezar*, az ifjúsági válogatott *Grava, Ossola*... Két

magyar származású

is szerencsétlenül járt. *Schubert* Gyula, aki a Ganz színeiben *Kubala* mellett kezdte labdarúgó pályafutását, valamint a vezetők között *Egri-Erbstein*.

A labdarúgás történetének legsúlyosabb repülőgép szerencsétlensége, hiszen egyszerre ennyi kiváló játékos máskor soha nem vesztette életét.

A torinói együttes

kapitánya

akkor a 12-szeres válogatott Valentino Mazzola volt, a később világhírűvé vált *Alessandro Mazzola* édesapja.

A szerencsétlenséget a torinói együttes éveken át nehezen heverte ki, noha sok olasz klub sietett segítségére azzal, hogy

játékosokat engedett át

Egy alkalommal még a B-osztályba is kiesett egy évre az AC Torino, amely most, **27 évi szünet után** nyerhet újra bajnokságot.

A szerencsétlenség idején még nem létezett a BEK, s így az Associazione Calcio Torino most először indul a BEK-ben.

De nemcsak a Torino jelent új színt. A bajnoki cím

gazdát cserélt, cserél

Angliában, Bulgáriában, az NDK-ban, Görögországban, Belgiumban... Nem is lehet még mind felsorolni, mert hiszen még sok országban folyik, illetőleg folyt a bajnoki küzdelem a cikkünk megírásakor. Nálunk például még öt forduló van hátra, s nyilván a hajrában dől majd el, hogy melyik lesz a bajnok. Melyik lép az Újpesti Dózsa örökébe, ha lép...

Néhány tavalyi bajnok

azonban most is ott lesz a BEK új mezőnyében. Így például a Benfica. Ott lehetett volna a Real Madrid is, de egy évre eltiltották a kupaszerepléstől, a legutóbbi, madridi botrány miatt.

Az NSZK-t ismét a *Borussia Mönchengladbach, Vogts* és társainak csapata képviseli, sőt, ha a Bayern München újra diadalmaskodik a döntőben (közvetlenül lapunk zárta után játszották), akkor az NSZK-ból ismét két együttes veheti fel a küzdelmet.

Ez a helyzet Franciaországban is előállhat, ha *St Étienne* nyer. Ez a csapat ugyanis aligha védi meg a bajnoki címét, tehát a BEK 1976—77. évi mezőnyébe, csak mint a BEK védője juthat.

Hamarosan együtt lesz a BEK mezőnye a — huszonkettedik kiírásra.

Mattanovich Béla

Rossz napjai voltak a Juventusnak, az olasz bajnoknak. Március végén és április elején háromszor egymásután vesztett, s ezzel eltűnt a hatalmas előnye. A Cesena, a Torino és az Internazionale sorozatban verte a Juvet. Képünkön telt ház van Milánóban, a San Siro-stadionban, s Bertini (a képen nem látható) lövésével szemben Zoff tehetetlen. Az Inter ezzel a góllal 1:0-ra verte a bajnokot.

MTK—Tatabánya 2:1. Tulipán 1:1-re egyenlít (fent), majd megszerzi a vezetést (lent) (MTI·Foto, Kovács Gyula felv.)

LABDARÚGÁS

Az UEFA-tornára készülődő fiataljaink. Álló sor balról: Rákosi Gyula vezető edző, Kiss, Giron, Fejes, Toma, Borsányi, Koroknai, Nagy, Hegedűs, Janiga. Guggol: Mater, Krisztin, Porogi, Farkas, Vincze, Gyimesi, Csepregi (Záhonyi Iván felvétele)

